

Novolene
SZÖVET

a szezon legnagyobb újdonsága, a legkitűnőbb nőruha és kosztüm anyag, szenzációs árak

155 és 295 Lei

SELYEM ÉS FANTÁZIA ANYAGOK

Dus választék a legkülönbélebb szövésmin-
tákból és minőségekben

Nagy sikerű, teljesen új minták kizárólag a

Gallia-nál

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7 (Palace)
PIAȚA KUTLI No. 2 (Josefine)

ÉS AZ ORSZÁG ÖSSZES NAGYOBB VÁROSAIBAN

Tiranát bevették az olasz csapatok

Zog király a hegyek közé vonult és ott ellenállást szervez
Véres harcok közt folyt le az olasz előnyomulás

Albániai jelentések szerint az olasz csapatok Sijakig haladtak előre, mindenütt nagy küzdelem után. Az albánok a hegyekbe vonultak vissza és egész éjszaka keresztül váratlan rajtaütésekkel súlyos veszteségeket okoztak az olasz csapatoknak. Egész éjszaka puskaropogás hallatszott és nehezen sikerül megtisztítani a teret. Kilenc órakor Tirana elővárosát elérték az olaszok és ott nagy harc kezdődött. Az előnyomulást leginkább az nehezítette meg, hogy a hidakat a visszavonuló albánok felrobbantották.

Rómából jelentik: A következő hivatalos jelentést adták ki:

Csapatunk Durazzótól tizenöt kilométernyire felvonultak a Shjak folyóhoz. A folyón át vezetett hidat, amelyet annak idején az olaszok építettek, Zogu visszavonuló bandái felrobbantották. Durazzóban, miután a repülőteret rendbehozták, egy olasz felderítő raj szállott földre. Északon csapatunk elérték és túlhaladták Alexiot, délen pedig Delvinét.

A Stefani iroda jelenti: Az olasz csapatokat Valonában rokonszenvvel fogadták és a lakosság önként kitűzte a városháza tornyára az olasz lobogót. Durazzóba érkezett jelentés szerint az albán kormány állítólag elhagyta Tiranát és El-

baszánba menekült. Tiranában a helyzet zavaros. Marco Khodeli, Durazzo volt rendőrfőnöke, Bariba érkezett és a rádióban felhívást intézett az albánokhoz, hogy ne fejtssenek ki további ellenállást.

A tiranai rádióállomás jelentése szerint Durazzót két ízben bombázta az olasz léghaderő és négy ízben a kikötő előtt horgonyzó olasz hajóraj. Az olasz csapatok heves bombázások közepette nyomultak előre a városházáig. A bombázás következtében Durazzo teljesen elpusztult.

PENTEK REGGEL CIANO GRÓF ELREPÜLT TIRANA FELETT

A Stefani-iroda jelentése szerint a legutóbbi 24 órában több olasz hadihajó és repülőgép érkezett Albániába. A nagy nyugtalanság következtében az olaszok elhagyják az országot és a fasisztaszervezetek segítségével visszatérnek az anyaországba.

A összetűzések során több sebesülés történt és a sebesültek között több német is van.

Az olasz menekülők elmondották, hogy egy héttel ezelőtt olaszellenes mozgalom kezdődött, amely április 4-én érte el csúcspontját az egyik katonai parádé során. Az olasz lakosok az ökeért sérelmeket bejelentettek a konzulátusoknál és kérték, hogy azonnal szállítsák őket vissza hazájukba. A menekülők tudni vélik, hogy az olaszellenes mozgalom vezetője Zog király egyik rokona, aki rádiószózatot intézett a néphez és Olaszország ellen izgatott.

A Giornale d'Italia megcáfolja egyes külföldi távirati ügynökségek azon híradását, amely szerint az olasz csapatok albániai előnyomulásuk során ellenállást találtak. Az olasz csapatok előnyomulását csupán Zog király jani császári igyekezték megakadályozni.

Csak most derült ki, hogy Ciano külügyminiszter milyen érdekes módon győződött meg arról, hogy vajjon Tiranában tényleg megtámadták-e az olasz konzulátust. A külügyminiszter napjente reggel fél hét órakor repülőgépre szállt és a saját maga vezette gépen Tirana fölé repült, ahol egész alacsonyban szállva, meggyőződött arról, hogy az olasz lobogó még a konzulátus épületén leng. Ciano külügyminiszter délelőtt fél 11-kor már Rómában az íróasztala mellett dolgozott.

TIRANÁT BEVETÉK AZ OLASZ CSAPATOK

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség hivatalosan jelenti, hogy az olasz csapatok szombaton reggel 9 óra 30 perckor bevonultak Tiranába, Albánia fővárosába. Az olasz csapatokat Tirana népe lelkesedéssel fogadta. A városban olaszbarát tüntetések voltak. A tiranai lapok különkiadásban közölték az olasz csapatok bevonulását. Igen sok albán személyiség jelent meg a tiranai olasz követségben, hogy kifejezzék hódolatukat az olasz király és a Duce iránt. A katonaság tegnapi partraszállása alkalmával történt összeütközésnél

Drága portéka a libatömő

Írta BODOR ALADAR.

Nagyapámék Borberekben, a papéknál voltak vendégségben. Utána aztán, ahogy hazaérkeztek, azt találta mondani nagyapám a nagyanyámnak:

— Abbizony, a libapecsénye kitűnő volt, soha jobbat nem ettem!

Erre a nagyanyám először is egy félóraig nem válaszolt. Aztán, amikor már lebirta nyelni a félóraig torkában gomolygó neheztelést, odavetette:

— Várhatja is, amíg én ebben az életben idehaza libapecsényét csinálók! Majd csak menjen érettek Borberekbe! Különben is, tudja meg, a borberek libák nem is rendes libák. A papné géppel jömeti őket, libatömő géppel. Avval aztán nem nagy kunsztú dögire hízlalni a libát!

— Nono, hiszen nem azért mondtam — engedszelte nagyapám kivételesen békülékenyen — lesz teneked kövérebb is. Lesz hát, meg is mutatom. Még holnap bemegyek Fehérvárra és hozok olyan libatömő gépet.

Nagyanyám egy kicsit elcsodálkozva és némi felőrléssel gyanúval tekintett vissza!

— Olyan gépet? Csak hagyja, nem szorultam rá.

— Debizony, hogy hozok. Ha már kimondtam, hát hozok. Olyat hozok, hogy...

— Mondtam, hogy nem kell. Maradjon csak itthon. Kár azért Fehérvárra menni. Nem jól szokott végződni, ha bemegy...

— Már pedig hozok. Akármibe kerül. Megmutatjuk, hogy a mi libáink...

Hiba volt minden tiltakozás, másnap délelőtt nagyapám befogatott. Nagyanyám kapkodva eldugott minden krajcárt, ami a kezéigébe esett, még a nagyapám óráját is elcsente, azt mondta, hogy kell neki a tojásfőzéshez, délre pont tojást akar főzni.

— Nem órával kell azt főzni — bosszankodott nagyapám. — Miatyánkkal kell azt főzni. Aztán így még te lehetsz az oka, ha elkésem a visszatéréssel.

Azért csak felpakoltattam, picetkot is állított a saroglyába, puskát a váratlan veszedelmek ellen, meg minden egyéb szükséges dolgokat. Igaz ugyan, hogy Fehérvár Alvincről mindössze egy órányira van, de visszafelé tovább is tarthat, alighanem azért kellett hát vagy négy napra enni-inni való meg egyeb.

— Na csókollak fiam, meglátod, olyat hozok, de olyat, — búcsúzott nagyapám, mikor a kapuban kihajtottak, hanem nagyanyám nem volt ott a búcsúzásnál, a nyári konyhában úgy szidta a szolgát, hogy idebe is behalattzott.

Úgy vacsora előtt kellett volna megjönnie nagyapámnak. Persze, hogy nem jött. Nem is vártuk, nagyanyám várta legkevésbé, nem is csináltott neki vacsorát. Mi gyerekek is csak szalonnát kaptunk, meg csakugyan tojást. Hanem azt se csinálták órával, a nagyapám órájával. De még miatyánkkal sem.

Másnap meglátogatta a házat egy ismerős öregebb asszony Borberekből.

— Hallom szívem, hogy elment az urad Fehérvárra. Nem jött még vissza?

— Hiszen talán látnivaló, hogy nem jött meg. Hát, ha elment, elment, s ha nem jött meg, hát nem jött, s anyi.

— Úgy hallottam, hogy négy napra való enni-valót, miegymást vitt magával. Akkor talán négy napra fog odamaradni, nem gondolod?

— Megehetik azt hamarabb is, ha többen lesznek rá.

— Na, de hát kapni még enni-inni valót vendéglőben, koreszmában is.

— Úgy hát. Eppen azért küldtem be, hadd fujsa ki magát egy kicsit. Meg oztán hoz nekem libatömő gépet.

Elment a vendég, nagyanyám pedig úgy rekomuzta a gyerekeit meg az unokáit egész nap, mintha Isten tudja, mennyi vétket követtünk volna elléenne. Éjszaka pedig, mondották a nagyanyáim, még éjjelfután is világosság volt nagyanyámnál. Mégis csak várhatta...

Megint eltelt egy éjszaka. Hát délelőltre hazajön a kocsis, de gyalog, hogy nagyapám küldte haza, huszonkilenc pengő hetvenkilenc krajcárért, ugyanis ki akarja fizetni nagyapám valami kis időtartozását, ha már éppen benn időzik Fehérváron.

— Látod ezt a laskanyújtót, te piszok, hát ez adom én, de mindgyárt, ha nem kotródol!

— Akkor, azt mondta a gazdám, menjek Dani bácsihoz, ő majd ad.

— Oda ne menj menni, te akasztófal! Véged van, ha csak beszélni is merészelsz vele!

De azért jónak látta nagyanyám, hogy személyesen tartsa vissza Dani bácsit holmi meggondolatlan kölcsönzéstől. Sebteben fölöltözködött és átszaladt Dani bácsiékhöz.

Későn érkezett Dani bácsi már, mint mondák, magához vette a szűkelegeltető adóhátalékokat és maga kelt útra, de nyomban, hogy azzal az 6 aranyos jó szívével nagyapámat kisegítse.

Nagyanyám nem lehetett mást, mint hogy...

Drazzoban 8 tengerész és 3 gyolagos meghalt, és megsebesült 34 tengerész és 9 katona. Sarajevóban 9 tengerész esett el és megsebesült 10.

MARCOLNAK AZ ALBÁNOK MINDEN TALPALATNYI FÖLDERT

Az United Press tudósítójának jelentése szerint az albán kormány visszautasította az olasz ajánlatot és ellenjavaslatot tett, amelyet az olaszok mint tárgyalási alapot elfogadtak. Még az éjszaka folyamán összeültek az olasz és az albán megbízottak. Albániát Gera földművelésügyi miniszter képviseli. Különben intézkedést írt az albán partvárosok kiürítésére, nehogy az olasz hadihajók útegeinek támadása emberéletet kárt okozzon.

Az albánok elkeseredett küzdelem után engednek át minden talpalatnyi földet.

KIFOSZTOTTAK ZOG KIRÁLY ÉS A HERCEGNŐK PALOTÁJÁT

A Stefani-ügynökség szerint az albán fővárosban egy csendőrtisztekből álló bizottság, a

Zog király guerilla-háborút kezd

A londoni albán erkölc táviratot kapott Zog királytól, amelyben uralkodója közölte vele, hogy az albán nép a végletekig ellenállást fejt ki az bevonuló olasz csapatok megállítására. A király maga a hegyekbe vonul, ahonnan

Megtörlés — olaszellenes tüntetésekért

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia péntek esti kiadása méltatlankodva emlékszik meg a körülményről, hogy a külföldi antifasisztaszajtó a valóságnak meg nem felelő színben mutatja fel az albániai eseményeket. A lap hangsúlyozza, hogy Olaszország békét és emberséget írt az albán népek. Ezzel szemben a Havas Reuter távirati irodák drámai színvételű tudósításokkal lépik meg az európai közvéleményt és megállapítják, hogy az olasz csapatok partraszállásánál heves harcok voltak. „Ütközetekről” és „örözlőről” beszélnek, holott az olasz csapatok partraszállása során egyedül a király környezetéhez tartozó janicsárok fejtettek ki ellenállást. „Bombázás” és „ütközet” — fejezi be cikkét a lap — nem Albániában, hanem az angol és francia sajtóirodák fantáziájában volt. A lap megállapítja továbbá, hogy az antifasiszta szervezetek nagy ellenállást fejtenek ki, hogy Olaszországnak nehézségeket okozzanak. Olaszországban nem hagyja magát befolyásolni ezektől az eseményektől. Albánia megszállására azért erült sor, mert néhány nappal előbb olaszellenes tüntetések robbantak ki, amelyekhez ugyan lakosság zöme nem csatlakozott, de bizonyos emberek terrorizáltak a többségét. Utóbb már egyveres banditák is akcióba léptek és ekkor

melynek élén Stanaki ezredes áll, szombatra virradó éjszaka nagy nehezen helyreállította a rendet. A börtönökből kiszabadult csöcselék

kifosztotta a királyi palotát és a hercegnők palotáját.

Veszélyes helyzet volt az olasz követség előtt is, de végül sikerült a fosztogatókat letartóztatni.

guerilla-hadjáratok vezetésére szánta el magát. Közölte továbbá, hogy az olasz ajánlat, amit közvetlenül az olasz csapatok partraszállása előtt kapott, területi integritásában veszélyeztette volna Albániát és ezt sem ő, sem kormánya nem hagyhatták jóvá.

Megtörlés — olaszellenes tüntetésekért

Olaszországnak már hozzá kellett kezdenie a rend helyreállításához. Az olasz lap állítása szerint a tüntetéseket maga az albán rendőrség vezette és az albán rendőrség főnöke az utóbbi időben egy angol tábornok volt.

A NYUGODT JUGOSZLAVIA

Belgrádból jelenti a Stefani iroda: A római kormány állandó összeköttetésben állt a belgrádi kormánnyal és az olasz kormány intézkedéseit jugoszláv hivatalos körökben megértéssel fogadták. Ugyanekkor

Hitler — beleegyezett?

Berlinből jelenti a Reuter-ügynökség: Jól értesült forrásból származó hír szerint az olasz akció Hitler teljes beleegyezésével történt.

A német lapok arról írják, hogy mit köszönhetett Albánia Olaszországnak és hogy Zog király meg akarta fosztani Olaszországot jogos befolyásától. Amikor a tengelyhatalmaknak számonlőni kell azzal, hogy a demokráciákat mindent elkövetnek gyöngítésükre, nem engedhető meg

a jugoszláv közvélemény is teljes nyugalommal szemléli az eseményeket,

miután bizik az olasz-jugoszláv jóviszonyban, a melyet csak nemrég erősített meg Mussolini a fasiszmus megalapításának huszadik évfordulóján mondott beszédében.

Az olasz intézkedéseket a jugoszláv nép teljes nyugalommal fogadta, mert tudja, hogy Mussolini beszédében pontosan meghatározta az olasz életérdekeket. Ennek következtében a jugoszláv álláspont világos és rációfól azoknak a köröknek az állítására, amelyek a két ország békéjét meg akarják zavarni.

AZ OLASZ KÜLÜGYMINISZTER ELŐZETESEN TÁRGYALT A RÓMAI JUGOSZLAV KÖVETTEL

Belgrádból jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint hivatalos helyen közölték, hogy Jugoszlávia semmiféle olyan intézkedést nem tesz, ami Albánia támogatását célozná. A jelenlegi helyzetet ideiglenesnek tekintik és azt hiszik, hogy mindkét félre nézve kielégítő meg egyezés jön majd létre. Cáfolják azt a hírt, hogy Jugoszlávia intézkedéseket fogantatosított volna az albániai események miatt. Jugoszlávia érdekeit eléggé biztosítja az 1937-ben létrejött szerződés.

Hivatalos jelentés szerint Ciano olasz külügyminiszter az utóbbi napokban több ízben tárgyalt Krisztics római jugoszláv követtel.

az ilyen államnak, hogy eddigi pártfogója ellen forduljon.

OLASZBARÁT LETT A BELGA SAJTÓ!

A belga sajtó is nagy érdeklődéssel foglalkozik az albán eseményekkel. Belga politikai körökben azon a véleménynek vannak, hogy az akciót gyorsan befejezik. Belgiumban nem tartják valószínűnek, hogy más hatalmak beavatkozhatnak az eseményekbe. A belga sajtó különben meglehetősen olaszbarát magatartást tanúsít.

bőszítette a Dani bácsi feleségét s az meg is ígerte neki, hogy nyomban föltesz a tűzhelyre egy nagy fazék vizet forni, s mielőtt Dani bácsi hazakerkezik, nyomban es szó nélkül leforrasza Dani bácsit, főleg a bajuszát és a haját, attól tán megjamborodik az akaszszonival.

Hanem sok idő volt még addig, kihülhetett még addig az a forróvíz! Dani bácsi se sietett leforrasztani magát.

— Te Imre, — vette elő nagyanyám ebéd után nagybátyámat — te már jóformán kész ember vagy. Benned megbízom, te mindig becsületes voltál. Most már rád bízom a dolgot, eredj be Fehérvárra és hozd vissza az apádat. Még idejében.

Imre némi aggodalmakkal, szorongással, de aztán fokozódó önbizalommal mingyárt ebéd után útnak eredt. Vasúttal ment, úgy estére már itthon is lehetnek.

Úgy látszik, Imrének nem volt szerencséje. Nem jött vissza éjszakára. Csak másnap késő délután valószínűleg haza, akkor is igen gyanus állapotban.

— Tetete, te Imre, mi van veled? Mit csináltak azokkal veled, mi?! Rögtön megmondasz mindent! Hol jártál?

— Hát, édesanyám, én nem tudom...

— Nem tudod? Hát nem Fehérvárt voltál?

— De igen... Csak hogy onnan elvittek. Kocsin. Valami faluba talán.

— Kik vittek el?

— Nem tudom...

— Nem tudod? Nem akarsz vallani? És nem tudod, hogy mi féle faluba? Mikor úgy ismered te az egész vidéket, mint én a tenyeremet.

— Bekötötték a szememet zsebkendővel, hogy

de láthassam a vidéket. Aztán mikor levették a

zsebkendőt, valami pincében voltunk.

— Pincében! Óh, a gyalázatosak! Elrontják az én becsületes fiamat! Aztán ez mi a eluda a fejednen?

— Valamelyik elcserelte a kalapomat.

— És hol a nyakkendő? És hol a... Óh, te szerencsétlen, te gyalázatos, te, hiszen te összevissza vagy illatosítva! Te büdös vagy, te fertelmes! Menj, menj, ment a szemem előtt, men a te, rettenetes apádhoz, hogy ne is lássalak.

Hát hordta is a sátorfáját Imre, de még mi is szaladtunk a világ négy sarka felé!

Negyednap reggel kopognak az ajtón, igen hivatalosan. Ki az? Hát a rendőr az. Egy rendőr Fehérvárról. Irást hoz, hivatalosat. Nagyapámat keresi, nagyanyámnak nem akarja átlatolni. Csak hogy persze, mit a nagyanyámnak egy rendőr, mikor ő föl van háborodva! Nagyanyám elragadja tőle az iratot és elolvasta. Érthető hírs volt. Tíz forint büntetés éjjeli csendháborításért. És a rendőr zsebéből előkavart egy bizalmas cédula is, ez már igazán csak a nagyapámnak volt szánva. Csak pár szó: Édes Lajoskám! Hát mégis megmutatom, hogy a feleséged meg fog pofozni. A tíz florost pedig komolyan fizeted, hiszen minden nyilvánosan történt. Válgék mindkettő egészségégre. Lujzsa mamának csókolom a kezét. K. S. rendőrkapitány.

— És itt van kéremszépen a cigány is, aki a brácsájáért kéri a tizenkét forintot, — figyelmeztette udvariasan a rendőr.

— Igen, itt van? Hát keresztüllövöm. Rögtön azt a cigányt, hozom a puskát és keresztüllövöm!

Indult is nagyanyám a puskáért, vagy talán

el akart szaladni szírián.

Az ércnyelvek beszélnek...

Irtá: PROHÁSZKA LÁSZLÓ dr.

Megenyhílni és megvigasztalódni, felszabadulni a történelmi végzet elbirhatatlan világterhe alól, mely alatt emberek és népek, országok és birodalmak roppannak össze, megfogózni egy természetfölötti támasztékban, mely egyensúlya vesztett életünket valami egyetemes és állandó, a személyes „én” határain túlterjedő valóságához kapcsolja — ez ma minden vágyunk foglalata. Ezt vártuk husvétii ajándékkul a kereszténység legcsodálatosabb szimbólumaitól: a nagyhétől és a feltámadástól. És nem vártuk hiába. Megkaptuk hiánytalanul...

Nem volt merő véletlen az, hogy a haldokló Szentatya a földi lét határmegyéjén — in articulo mortis — a Békéért fohászkodott, hogy mintegy utolsó pápai áldásként a Béke áldását adhassa a föld népeire. Ebben a fenséges pillanatban valóban egy világrész keserves vágyó-lása fonódott oda az égbe szálló lelkéhez. Vágyódás, de egyben csüggeteg félelem is, hogy ez a hón óhajtott isteni béke ahelyett, hogy közelednék, mind távolabbi idők ködébe vész.

Tavasza van... Ünnepe az áldott termékenyülésnek, a fakadó testi és lelki kenyérnek. És mégis... Mintha csak most érne be a lehervasztott „hósi halottak” vérvetése, megfogant átokul a korra: hogy ez ne tudja levetni a század véres szígmáját. A „ver sacrum” fényei helyett a földnek mind nagyobb területen gyullad ki az emberarcra Kain átkos bélyege. S az Ábel-sza básu lelkek, mint megriadt emberrnyáj bujnak össze valami ismeretlen rémtől való babonás félelmükben. Kassandra-jóslatok repülnek az éter hullámain. Ferrero nemzetközi anarkiáról beszél. Sötét visszhangként felel rá a vörös diktátor szava: „nyakunkon az új imperialista háború”... „a tengelyhatalmak a világ új felosztására készülnek”... „a viládemokrácia pedig nem mer cselekedni, mert mindenütt belső válságtól tart”... Vajjon ki tudná, ki merné őket megcáfolni? Közben Keleten, Nyugaton folyik az öldöklés. Testvér a testvér ellen tör. Templomok, iskolák, sokszázados kulturkincsek halomba pusztulnak. S a nekivadult tömeg a gyűlölet és a bűn tébolyában ma a Krisztus korpuzát is letépi a kereszttekről.

Amde a kereszt ledöntötte és meggyaláztatán is kereszt marad...

A Gondviselés örökdió... „Pascé agnos meos” — rendelkezett egykor az isteni Alapító! És ime, új, erőskezi, bölcs főpásztor tereli tovább a nyáját, aki éppen akkor magasodik fel Szent Péter trónjára, amikor a Péter-széklet a legádázabban rohamozza meg a hitetlenség és az új pogányság. És a „Cathedra Petri” erkölcsi tekintélye ma teljesebb, mint valaha! Hát nem feltámadás ez? ... Így volt és így lesz az a világ összes dolgaiban, a legkisebbtől a legnagyobbig. Mert mindenképp egyformán hatályos az isteni ígért törvénye.

Jézus világtörténelmi nagysága lenyűgöző erővel lép ki a vallási dogmák keretei közül. A Passio az egyéni és az egyetemes emberi létsors égi hasonmása, minden földi történés foglalata és koronája. A Golgota keresztje alatt pihenést találnak mindazok, akik elfáradtak az élet terhei alatt, akik ostromcsapásoktól meggyötörték és lerokkadtan, úszkászó sebek lázában is fel tudják emelni a szívüket a magasságos hit megváltó csodatételéig. És megvigasztalódnak, akik a szenvedések stációin át tanultak meg szeretni...

A feltámadás isteni legendája vég nélküli emberi valósággá lett. Krisztus keresztje határtalan erővel jelképezi együtt a halált és az újjászületést. Az egyetlen, melyben a kétségbeesés vigasztalódásban oldódik fel. Úzzük el tehát magunktól azt a belső, lelki defetizmust, mely napjaink véres-gyászos eseményeiből ömlesedik rá lelkünkre és bénítja életakarunkat.

A történelem géniuszának homlokán izzó lángbetűkben évezredek üzennek. Olvassunk belőlük, amint következnek:

— Miként annyiszor, most újból az erőszakot isteníti az ember a földön. De egy-két nemzedékváltás és a vérszomjasok ivadékaiból lesznek az eszményiség leghalálósabb szemühozői. Mert minden fegyver, még a legélesebb is, kicsorbul egyszer! Kard és szurony ekevassá simul, vagy rozsdává emyészik. Jön a fojtó gáz? Bizonyos, hogy jönni fog az ellen-gáz is, mely amant önmagába fojtja. Jön a halálsugár? „Nolite timere!” Mindig fölötté lesz az a másik, mely az uttalan pusztában a vándorok előtt járt és a jászolra tüzött. A jászolra, melyben ott pihentet parányi Is-

ten-fiu, aki maga lett az ut, az igazság és az élet...

A Koponyák hegyén engedelmesen omlott össze az, ami Jézusban ember volt, hogy a kinhalál feketeségéből minden időkre kiható fényrel és hatalommal bontakozzék ki az, ami Őbenne Isten volt: a világot megváltó Szeretet. A krisztusi dráma megbékítő felmagasztalása mindenféle szenvedésnek és elmulásnak. Megtanít arra, hogy ne a magunk egyéni sorsát nézzük, hanem az Élet egyetemes kincsét lássuk meg, melyet a magunk kísérletének törvényszerű elmulása meg nem rövidíthet. Ne a véges ember

dolgot, hanem az örök Isten művét lássuk. A Teremtőt, aki a világ előre lendülő akarata, aki születést, halált, átváltozást és megújulást a maga bölcs tervszerűsége és szentséges titka végcélja szerint intéz és igazgat.

Isten dolgainak mértéke nem az örökkévalóságba hulló pillanat, hanem a pillanatba foglalt örökkévalóság...

„Nolite timere!” „Ne féljete!” — hangzik a biztatás minden teremtett ember felé. Nincs az a sötétség, melyen át ne világítana a Krisztus mártírumból merített evangéliumi újjászületés glóriája... Bömbölhetnek az ércből öntött ágyuk bombák, halálgépek robbanhatnak: az ember a pokol minden hangzavarából is a csendes „Alleluját” fogja kihallani, mely úgy olvad beteg lelke, mint a gyógyító istenkéz simogatása... Templomok, keresztel is ledőlhetnek, az ember akkor is megéri, mert millió alakban látja maga körül a Husvétot. És kitaruló lélekkel fogadja be az örök megváltás mennyei ajándékát és vele mindazt, amiről a Rómából megtért szárnas harangok: az ércnyelvek beszélnek.

Szabadon választhatja meg iskoláját a kisebbségi tanuló

Kedvező elintézkést nyert a kisebbségi szülők régi óhajta

Bucurestiből jelentik: A Timpul legutóbbi száma részletesen foglalkozik az új iskolatörvénnyel és megállapítja, hogy ki kell küszöbölni minden egyenlenséget és félreértést, azért a közoktatásügyi miniszter elhatározta, hogy érvényt szerez az elmúlt évben 149.394 szám alatt kelt vonatkozó rendelkezésének, amely határozottan megszabja a kisebbségek jogait. A rendelkezés értelmében

minden etnikai kisebbségnek jogában áll szabadon iskolát választani, illetve maga határozhatja meg, hogy milyen iskolába iratja be gyermekét.

A bejelentett iskolai sérelmeket azonnal felülvizsgálják. A félreértések onnan származtak,

hogy a szülők java része nem jelent meg a beírásokon, nem mutatták be a szükséges okmányokat és így a pedagógusok személyi ismerteték szerint bírálták el az eléjük kerülő problémákat. Mindazok a kisebbségi sérelmek, amelyek arra irányulnak, hogy a kisebbségi szülők gyermekeit kisebbségi iskolába irassák be, kedvező elintézkést nyertek. Az állami iskolákba csak azok a tanulók vétettek fel, akik maguk kérték az iskolába való felvételüket. Ennek a problémának az elintézése a legkifejezettebb módon folyik. Illetékes helyen ismételt hangsúlyozták, hogy a felelős tényezők a legkifejezettebb módon intézték el a kisebbségek ügyeit. Ennek az eljárásnak a szelleme az érvényben levő kisebbségi törvényből fakad.

Enyhítés az 50 ezer leit meg nem haladó birság leszállítása körül

Ha a fél nem is adott be fellebbezést, leszállítható a birság közigazgatási uton

A pénzügyi eljárás egységesítéséről szóló törvény 48. szakasza intézkedik a kihágási birságok leszállításáról. Ezek szerint a fél kérelmére a kihágási birság annak egy negyedére leszállítható abban az esetben, hogy a birság jogerőssé vált akár azzal, hogy bírói hatóságok a jogorvoslatokat elutasították, vagy azzal, hogy a fél emulasztotta a jogorvoslatot benyújtani. A törvény megjelenése után úgy találták, hogy ebben a fogalmazásban ez a szakasz hátrányos a kiskereskedőkre és kisiparosokra, akik nem jártasak a fellebbezési határidőkben és könnyen elmulasztják a fellebbezés benyújtását. Így azután az előbb említett ugynevezett „közigazgatási uton” sem nyerhetnének birságmérséklést. Ezért egy szakaszos törvény jelent meg, amely a pénzügyi eljárásról szóló törvény 48.

szakaszához a következő szöveget fűzi:

„50.000 lejig terjedő birságok értéke öt százaléklig leszállítható, ha a birságot kivett jegyzőkönyv, nem vált jogerőssé a beadott jogorvoslat elutasítása folytán.”

Tehát látható, hogy a függelék kivette az esetet, amikor a kihágást elkövető fél elmulasztotta a jogorvoslatot. Megjegyzendő, hogy a törvény mostani szövegében sem tartalmaz kötelezettséget arra nézve, hogy a miniszter leszállítsa a birságot, mert az teljesen a pénzügyminiszter belátására van bízva. Az 50 ezer lejig felüli birságok tekintetében marad a pénzügyi eljárási törvény azon rendelkezése, amely szerint ezek a birságok csak egy negyedülkre leszállíthatók le és nem lehet ezzel élni, ha a birság jogerőre emelkedett.

Czövek Sándor

Vigasz

Szemed hanyatló fényének, melyet olykor homály borít s az úrban vesztett titkaidnak csak ő tanuja, csak ő tudja s terjeszti tova, melyet regél ott éjjel, forró szenvedéllyel

Csak ő tudja s belát titkaidba, melyet sötétség ovas ő kinek díszes koronája, mint a kiltetb szenvedély hűtöl a szívedbe, csak ő tudja, mennyi buja bánja, kinek nem jutott boldogság koronája.

Az úr, mely ott kőhög fejéd fölött, ha fölemlésti titkaid reménytelen sugarait, szemednek hanyatló fénye újra kristályos lesz, s a megtört bizkeség koronázzalán ajadala visszhangra talál s halkon susogva rebben át oda halálucagnak a lelkek s kőhögnek át hányal köze szenvedéllyel

A rendsburgi leányok

★

Ez, amit most elmondok, világpolitika; de olyan egyszerűen mondom el, hogy sokkal érthetőbb lesz, mint Chamberlain akármelyik beszéde.

Pedig néha engem is félreértene. Pár hónappal ezelőtt említettem, hogy azokat, akiket a hollandi kormány gyarmati szolgálatra kíván alkalmazni, Haarlem városában a gyarmati intézetben kiképzni a gyarmati szokásokra és életmódra. Nyilvánvaló, hogy ezt sokan félreértették, mert naponként kapok leveleket, amelyekben azt kérdik tőlem, hogy hol van az az intézet, hol a gazdag hollandi zsidók pénzén a kíváncsori szándékozó családok leányait ingyen nevelik és tanítják? Nem akarják elhinni, hogy a haarlemi intézet az állam és oda csak már a szolgálatra felvett orvosokat és katonatiszteket veszik be.

A németek most Rendsburgban. Holsteinban csináltak egy hasonló intézetet. Ez is az államé és kizárólag árjákat vesznek fel, tízennyolc — huszonnégy éves leányokat. Ezek tizenkét épületben vannak elhelyezve. A házak egyike iskola, néhány ház pedig gazdasági épület. Afrikából hozott háziállatokkal, afrikai szerszámokkal és afrikai háztartási eszközökkel. Két évig tanulják ebben az iskolában a Kelet-Afrikában legelterjedtebb szuaheli nyelvet s az ottani szokásokat és életmódot. Ugyanis egy gyarmati háztartásban egy Európából ma érkezett és megfelelő kiképzésben nem részesült leánynak semmi hasznát nem lehetne venni. Ezt én tapasztalattal tudom, noha eddig még nem voltam afrikai gyarmatos. (A jövő utjait csak Isten ismeri.)

Az „új világban“ tíz hónapig vergődtem egyedül, míg a családomat utánam szállíttathattam. Minden jóakarattal megvolt bennem, hogy puha és meleg fészek várja a családot és nagy buzgalomban óriási esztelenséget követtem el, — például vadonatúj butorokat vásároltam, holott negyedannyi pénzzel sokkal jobb „alig használt“ butorokat vehettem volna. Különösen igyekeztem azon, hogy meglegyen minden edény, a mi szükséges; pedig például leveses tál Amerikában ismeretlen fogalom... Furcsa volt, hogy a palacsintasütő lapja kétujjnyi vastag öntött vas, de hamar beláttam, hogy annak is megvan a maga nagy előnye: két perc alatt átmelegedik, a gázt el lehet oltani és akár ötszáz palacsintát ki lehet sütni a vastag vaslemezben. Búszke voltam különösen a dusan felszerelt konyhára.

Az első este a péküzletben vacsoráltunk (ott kaptuk a legjobb húst) és a patikában fagyaltotunk. Másnap reggel azonban felmerült az a nagy kérdés, hogy mit főzzünk ebédre?

— Huslevest, de a tésztát olyan vékonyra kell metélni, mint a cigarettadohány.
— Hát itt nem főznek huslevest tésztával?
— De igen; hanem a tésztától a leves vagy megsárgul, vagy megzöldül.

(Tudniillik aszerint, hogy a gyár sárgára, vagy zöldre festette-e a tésztát.)

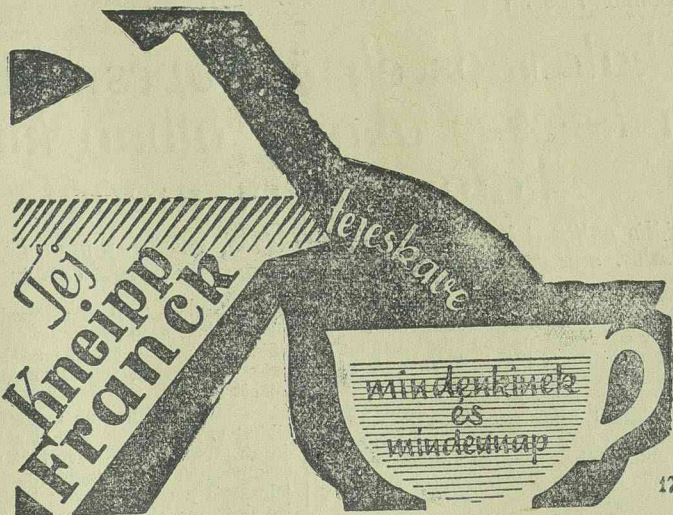
Finom zacskóba varrt liszt volt a kamrában, friss tojás is; meghozták a húst és a zöldséget (persze minden más, mint otthon, a petrezselyem olyan vastag volt, mint a gyermekfej), — de a tésztával baj volt.

— Hol a gyuródeszka és a sodrófa?

Az bizony nem volt... Azt hiszem, Alaskától a Tüzföldig Amerikában sehol nem volt egyetlenegy sodrófa... A lábamat lejárta, — sehol se tudták, hogy a gyuródeszka micsoda? Végül is egy magyar asztalossal csináltattam (hetek múlva) egy gyuródeszkat és egy esztergályos készíttette hozzá a sodrófát — mahagóniból...

Kávéfőző alkalommal egy kis nyers cukrot szoktunk hozzá piritani, — hetekig tartott, míg valahol nyers cukrot tudtam beszerezni, — de kockacukorhoz hozzájutni még nehezebb volt. Majdnem minden zöldség, minden fűszer más volt, minden hal másfajta és a csirkének nem a hasát vágta fel a mészáros, hanem a hátát és a csirkét elevenen mérte, tollastól, de megtisztítva adta át, miután a fejét, lábát, szárnyát levágta és a zuzájával és májával együtt eldobta.

Más országok, más szokások, más ételek... A rendsburgi leányok afrikai főzelékeket főznek, a kenyérfa gyümölcsöt sütik, bambusznádból csinálnak salátát, gumókból lisztet, megtanulják, mi mindent lehet főzni kukoricaából és fekete babból. Gyakorolják magukat a különféle vadállatok nyuzásában, a husok szárításában és másféle konzerválásában és megtanulják, hogy az undorító külsejű és illatu vadhusokat milyen pácolással és milyen fűszerekkel lehet a gyomor számára elfogadhatókká tenni.

Hogyan buktak meg végleg a rexisták a belga választásokon?

Brüsszélből jelentik: A belga főváros nyugodtan fogadta az általános választások eredményét, amely nagy meglepetést nem keltett.

A választás agitációja jóformán egyetlen belpolitikai kérdés, a Martens-ügy körül mozgott. A szocialista Spaak koncentrációs kormánya tudvalevően azért bukott meg, mert a miniszterelnök az akadémia tagjává nevezte ki az annakidején hazaárulásért halálraítélt Martens tanárt. A választás azoknak a demokratikus pártoknak hozott sikert, amelyek elleneztek Martens tanár akadémiai tagságát. A választási plakátokon sűrűn szerepelt Martens tanár neve olyan illusztrációk kíséretében, amelyek régebbi bűncselekményére emlékeztettek. A szociáldemokrata párt, amelynek hat mandátumába került a Martens-ügy, Spaak volt miniszterelnököt tette meg a választási harc irányítójává. Plakátjainkon gyakran szerepelt Spaak arcképe is.

DEGRELLE BUKÁSA

A legkisebb meglepetést a rexista mozgalom csúfos bukása okozta. Az 1936. évi választáson a rexisták még 271.000 szavazatot és 20 mandátumot nyertek, de húsz képviselőjük közül tizenegy képviselő neve már nem szerepelt a választási listában. A pártot ugyanis már hosszú ideje belső válság bomlasztja, amely meggyorsította teljes bukását. A párt képviselőtagjai közül többség ellettek Degrelle pártvezérrel szemben tanúsított „engedetlen magatartás” miatt,

több képviselő pedig önszántából hagyta el a pártot, amelyek harc eszközeit megelégelte.

A választási agitációban az evkor nagyhangú rex-párt önbizalmát veszítve, erőteljesen s kilitástanal eszközökkel vett részt. Léon Degrelle, a megbukott demagóg a választás előtt teljesen frontot változtatott és lapjában például elítélte a Martens dr. ellen indított akcióit, noha eddig éppen a flamand-vallon ellentét kiélezésével igyekezett hangulatot teremteni maga mellett. Ez a köpenyvegforrás azonban már nem segített a rexisták vezérén, aki eddig nem vál-

lalt jelöltséget, de a mostani választáson jelöltette magát és végül mindössze négy képviselő tagu pártnak lett a parlamenti vezére.

Eltűnik a politikai életből a belga közélet egyik érdekes egyénisége, Paul Van Zeeland volt miniszterelnök, aki elsőnek törte meg a szélsőséges hullámot, amikor függetlenségi programmal felvette a választási harcot Brüsszélben a magát diktátorjelöltnek beállító Degrelle-lel és a választási harcból győztesen került ki. Van Zeeland a vasárnapi választáson párthívei rábeszélése ellenére sem jelöltette magát.

SZAKALLASOK ELŐNYBEN!

Politikai szempontból jelentéktelen, de pikáns eseménye a választásnak az anverssi próféta: Frenssen újbóli szereplése. Frenssen a legutóbbi anverssi községi választáson hat bizottsági tagságot nyert a „technokrácia” programjával. A technokrácia apostola, aki híveinek a rövid munkaidő és a hosszú szabadság előnyeit igéri, a közélet tanácsai választás alkalmával újsághirdetés útján gyűjtötte össze jelöltjeit, akik közül hatot megválasztottak. A technokrata apostol most megismételte ezt a különös jelöltfogást és az egyik anverssi újságban a következő hirdetést tette közzé: „Keresünk huszonegy-hetven év közötti urakat, akik a legjobban megfelelnek a képviselői hivatás betöltésére. Semmiféle különleges képzettség nem szükséges. Igények, referenciák és fényképek az Alland Technokrata Irodához küldendők. Szakállasok előnyben részesülnek.”

A szakállas technokraták ugyan nem indultak a képviselőválasztáson, de az újsághirdetés általános derűtlenséget keltett.

Általános megnyugvással és megelégedéssel fogadja a közvélemény a választások számszerű eredményét. A hetvenhárom mandátummal rendelkező katolikusok tíz mandátum nyeresége, a liberálisok nagyraványú előretörése hű képét adja a belga politikai közhangulatnak, amely a választáson hitet tett a demokrácia mellett és véglegesen elfordult a szélsőségektől.

Hamburgból hetenként kétszer megy ki Rendsburgba egy szakorvos, aki a trópusi betegségek kezelésére tanítja a leányokat. Az egyik intézet udvarában az összes afrikai kigyók és skorpiófélék, mérges pókok, stbik láthatók és a leányoknak meg kell tanulni a mérges marások gyógyításának különleges módjait. De fel kell ismerniük a malária és az álomkór legelső tüneteit is.

Aki a rendsburgi iskolából kikerül, az kiváló asszony lehet Afrikában. Ezt máris tudják az ottani farmerek, akik közül sokan a rendsburgi intézetből kérnek feleséget. A farmerek beküldött fényképei a rendsburgi leányok rendelkezésére állanak és a kétévi tanfolyam elvégzése után választhatnak férjüket. Innen mindenki férjhez mehet, aki akar.

... Hogy mindezekben hol a világpolitika? Ott van, hogy a rendsburgi intézet fenntartása milliókba kerül. Hogy a német gyarmatpolitikai törekvései nem egészen plátóiak, errenézve a rendsburgi intézet döntő bizonyítékul, azt hiszem, elfogadható.

Carsta Löck egyik bájos tagja a berlini filmgyár együttesének.

Károly Sándor riportja

A kalandos életü Nopcsa báróról, aki kétszer akarta albán királlyá koronáztatni magát

Egy zseniális politikai kalandor a XX. században. Véletlenül mult, hogy nem sikerült a trónfoglalás, amelyet az osztrák-magyar monarchia pénzzel és fegyverrel támogatott

Néhány év előtt cikket írtam a kalandos életű báró Nopcsa Ferencről, akinek anyai köze van hozzánk, hogy a bányászati Újrad községben élt és innen indult el különös karrierje felé. A báró nemcsak kalandor és különc volt, hanem nagy tudós is, neves geológus, egy időben igazgatója a budapesti Földtani Intézetnek és szakmunkáiról sokat beszéltek meg írtak tudományos körökben. Ez a rendkívüli ember, aki 1933-ban Bécsben agyonlőtte albán szolgáját, majd saját fejébe röpített golyót,

kétszer is megkísérelte, hogy elfoglalja az albán trónt

és csak kevésen múlt, hogy Ahmed Zogut és nem Nopcsa Ferencet kiáltották ki a kis ország uralkodójává. Úgy érzem, hogy most, amikor Albánia ismét „aktuális”, időszzerű feleleveníteni az annak idején nagy szenzációt keltett két balkáni kaland történetét. Az adatokat 1933-ban Andolactól, a mohamedántól szereztem, aki szintén egyik bizalmasa volt a bárónak és ezidőszere mint békés polgár és háztulajdonos éldegél Újradon. Az ötvennégy éves ember sok titkot őriz és hat esztendővel ezelőtt sikerült közlékeny kedvében találnom, amikor illatos török-kávét és sűrű cigarettafüst közben mesélt. Ha nem lenne most Albánia a napirenden, pihenni hagynám ezt a régi históriát, így azonban érdekes kiánsi a feledésből.

KÉMSZEMLE GRAFOLÓGIAI KUTATÁS CÍME ALATT

Huszonhétéves voltam, — kezdte Said — amikor Plevlje városában az osztrák-magyar konzulátuson találkoztam báró Nopcsa Ferencel. Sulejman pasa, a katonai kormányzó, nagyon udvariasan fogadta és két esztendő adott mellé, akik a bárót elkísérték tudományos útjaira. Mert a báró, jó ajánlólevelekkel felszerelve, azzal jött Novibazárba, hogy mint geológus, a kőzeteket tanulmányozza. Engem is hívott, mert tolmácsra volt szüksége és mivel megfizetett, elkísértem útjára. Megfigyeltem, hogy hosszú barangolása alatt a kőzeteknél jobban érdekelték az utak és hidak. Vázlatokat készített az útkereszteszedekekről, völgyekről, hegyekről, folyókról és hidakról és

mindjárt tudtam, hogy osztrák kém, de nem szóltam erről senkinek.

Egyszer Mitrovicán kalapáccsal letört valamilyen kőzetdarabot egy sziklából, de inkább csak azért, hogy a kísérő csendőröket félrevezesse. Egyébként a tanulmányt inkább a sztratégia-nak, mint a geológiának szót. Amikor a báró befejezte „kutatasait” és ismét visszatértünk Plevljebe, így szólt hozzám: — Said, te értelmes, ügyes fiú vagy, tetszel nekem. Szóvetkezzél velem és sok pénzt kereshetsz. — Nekem is tetszett a báró és elfogadtam ajánlatát. Barátságot kötöttünk, ami huszonöt esztendő alatt soha egy percre sem szakadt meg. Nopcsa Ferenc visszament Bécsbe, én pedig Szerajevóba utaztam. Azután sokáig nem hallottam róla.

HÚSZEZER MANNLICHER-FEGYVER ÉS TÍZMILLIÓ KORONA

Közben két és fél esztendő pergett le. A Balkánon nagy események történtek. Lezajlott az ifjú-török forradalom, majd jött Bosznia-Hercegovina annexiója és érezni lehetett a kitört Balkán-háború szelét is. Said 1911-ben táviratot kapott Bécsből a bárótól, hogy utazzék Szkutariba és ott várja be őt, mert szüksége lesz rá.

Szkutariban találkoztunk és előadta tervét: felláztatja Albániát, amely elszakad Törökországtól,

kiáltja a függetlenségét és az ország öt királlyá koronázza.

Az Osztrák-Magyar Monarchia mögötte áll, Ferenc Ferdinánd helyesli a puccsot, a bécsi hadügyminisztérium pedig kiad pénzt és fegyvereket, sőt szükség esetén a szerajevói hadtest is támogatja az akciót. Báró Nopcsa munkához látott. Alruhában felkereste a törzsek vezéreit és megállapodott velük, hogyan és mikor kiáltás ki a forradalmat. Tudni kell, hogy Albániában négy törzs van. A Gega-törzsből mind vagyonos kereskedők, földbirtokosok, általában jómó-

dú emberek. A Toszka-törzsből kerülnek ki a tisztviselők, a tudományos és szabad pályán levők. A másik két törzs a Mirditi és Malisari, ezek műveletlen, félvad rablók, akik a hegyek között laknak.

Nopcsa Ferenc a mirditikkal és malisarikkal akarta végrehajtani a puccsot. Húszezer darab Mannlicher-fegyvert és rengeteg municiót csempészték be titokban Albániába, amiket széjjelosztott a rabló törzsek között. A vezérek fejenként száz Napoleon-aranyat kaptak, a közönséges harcosok 4—5 Napoleont. A báró azt mondta nekem, hogy tízmillió koronát áldoztak Bécsben erre a célra. Nopcsa proklamációkat nyomtatott, rengeteg albán nemzeti zászlót készített (piros-fekete szín, közepén az albán királyi korona), amiket a győztes forradalom után kitztek volna a középületekre, sőt elkészítette tábornagi uniformisát is, hogy majd ebben vonuljon be Tiranába. Ha sikerül gyorsan megteremteni a fait accompli, akkor bemasíroz az osztrák hadsereg, biztosítani az új rezsimet. A terv azonban nem sikerült, mert báró Nopcsa nem ismerte az albánokat...

NOPCSA BÁRÓ MEGHIUSULT KIRALYSÁGA

Said Andolac mindenről tudott és minden-hová elkísérte urát. Neki nem tetszett a terv. Helyesebben, a kivitellel nem értett egyet.

— Ne a malisarikkal és mirditikkal szövöt-

Krobotin hadügyminiszter közbelép

Elváltam a bárótól, aki visszament Bécsbe, én pedig Durazzóban telepedtem le, ahol a Szerajevói Sörgyár Rt. képvisletében sórt adtam el az albánoknak. Rám nem gyanakodtak, mert mindig ügyesen a háttérben maradtam és így nem is történt semmi bántódásom.

Két év múlva megint értesített a báró, hogy szüksége lesz rám, várjak rá Durazzóban. Alruhában jött, de ekkor vele volt két újonnan szerzett albán bizalmasa: a két Bajazid-fiú, azt mondta, hogy alkalmasnak találja az időt az albán trón megszerzésére. Ez közvetlenül azután volt, hogy Wied herceget Essad pasa forradalma elzavarta az albán trónról. A királyság megüresedett, a törzsek egymással viszálykodtak és a báró szeretett volna a zavarosban halászni. Megint szétosztott fegyvereket és pénzt, de a puccs ezúttal sem sikerült. A következő évben, 1914-ben kitört a világháború és báró Nopcsa megint dolgozni kezdett. A két Bajazid és én mindenben segítettük és ekkor már jó úton haladt a munka, mert ezúttal megszálló csapatok fegyvereztünk fel. Egyszerre azonban váratlanul közbelépett Krobotin volt közös hadügyminiszter, aki kiadta a parancsot: az albánokat le kell fegyverezni. Báró Nopcsa dühösködött, próbált ellenszegülni, de hiába magyarázta a lefegyverzést végrehajtó osztrák őrnagynak, hogy

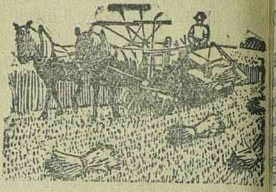
M'CORMICK

Kéveköto aratógép

KARNER EDE R. T.

Mezőgazdasági géposztály

Temesvár IV. str. I. Bratianu 11. Telefon 43-08

kezzél, — mondotta többször a trónaspiráns bárónak — hanem az előkelő és gazdag gegákka és toszkákkal.

A báró nem hallgatott rá. És az albán koronát soha nem illeszthette a fejére.

A rabló törzsek elfogadták a pénzt és a fegyvereket, de a maguk szakállára csináltak forradalmat. Megtámadták a török postát, le-mészárolták a csendőröket, kifosztottak közsegeket, végrehajtottak régen esedékes vérbosszúkat, raboltak, gyújtogattak és teljesen megfledkeztek a „svába” báróról, leendő királyukról. A török kormány nagyszámú katonaságot küldött a rablók megfékezésére, sok merdítit és malisarit elfogtak és ezek szépen bevallották, hogy honnan kapták a vadonatúj Mannlichereket és a csillogó aranyakat. A Monarchia ekkor már nem léphetett közbe, mert ez beláthatatlan diplomáciai bonyodalmakat idézett volna elő, hallgatott az akcióról és Nopcsát sorsára bízta. A törökök elfogták a bárót, de őgróf Pallavicini János, akkori konstantinápolyi nagykövet, közbelépett, mire szabadon engedték, de értésére adták, hogy

ha ismét török területen találják, felhúzzák a legelső fára.

Tízmillió koronába került a kaland.

Albánia a Monarchia ölébe hull, nem használt semmit. Ekkor elkeseredett, otthagyt mindent és visszament Bécsbe.

A bécsi hadügyminisztériumban szamarak ülnek,

— mondotta, mikor elbúcsúztunk. Said Andolac ekkor beállott egy szabadcsapatba, amely Szerbia ellen küzdött, majd később az osztrákok érthetetlen okból internálták a Horvátországban levő Zavoļjében, ahonnan báró Collas szerajevói kormányzósági főtisztviselő szabadította ki.

Eddig a történet. Érdekes volt előhozni a multból, mert most minden érdekes, ami Albániával függ össze. Albánia került a napirendre...

Magyarországot nem hívták fel az angol-lengyel egyezményhez való csatlakozásra

Budapestről jelentik: Csütörtökön az a hír kelt szárnyra, hogy Lengyelország felkérte volna Magyarországot a lengyel-angol egyezményhez való csatlakozásra. Hivatalos helyen megállapítják, hogy semmiféle ilyen meghívás nem érkezett a kormányhoz.

A HAJÓTÖRÖTT

Itta: FEKETE TIVADAR

Mi megmaradt: egy szikla és a Nap, — amely a sziklán szikrázva ragyog. Magam lettem a gyónó és a pap: — ég és pokol közt egyedül vagyok!

A tengerárral üzenem a partnak, gályám a bolygó finisig futott! Ez itt a vég! Emléke sincs a startnak, nincs vissza innét, s nincsen több út ott.

E szikla itt a minden, vagy a semmi, körül a víz, kék, a mély-örök. Itt mindegy, hogy lenni, vagy nem lenni barátaim a Bolygók s a Délkörök.

... De minden este várom a hajót, mely ismeretlen szeleket követ, hogy teljes gőzzel hozza majd a jót, a visszatérést, s a mentőövet.

Én várom öket, büszke-gőgösen s eléjük tépett zászlót lengetek: Ne nyuljon hozzám ember, senkitem, és kérék, engem meg ne mentsetek,

mert én a zátony oszárává lettem, s mert én a semmi szultánja vagyok, nincs ír és nincsen Isten sem felettem, ég és pokol közt csak a Nap ragyog.

s hajótörötten, árva két kezem összekulcsolván, kérve-kérék, egyre: hagyjatok itt! Már nem emlékezem, az ábécére és az egyszeregre,

én révbe értem, enmagambhoz, végre! S felétek tépett zászlót lengetek: Ha megakartok menteni, az égre, hagyjatok itt és meneküljétek!

189. április 10.

Egy új nagyváros: Brassó

Horan fejlődött a kis vidéki városka az ország nagy ipari központjává

Keleti Károly, a neves statisztikus mondotta arról, hogy egy emberi település szociográfiai és geozográfiai helyzete számtalan különböző okon alapul. Ezek között nem utolsó sorban kell megemlíteni az illető emberi település geopolitikai helyzetét a többi településekhez viszonyítva.

Ez a meghatározás alkalmazható az országnak a leforgása alatt a legnagyobb fejlődésen átmenő városára, Brassóra. A főhatalom változásig Brassó a határvárosok egyhangú, szürke és eseménytelen életét élte. Visszamaradt és rendezetlenül a külső városrészekben, így a magyarlakta Borsosban és a román Bolgárszerben a kilencszáz-as évek elején vezették be a villanyvilágítást. Csak a „fotogén”, vagy gázlámpa fénye mellett dolgozhattak a derék brassói polgárok.

A VÁROS TÖRTÉNETE.

A Barca lapályán keletkezett Brassó csak a harmadik században lép előtérbe. II. Endre magyar király 1211-ben az ország határainak védelmére a német lovagrendet hívta be s neki adományozta Brassó környékét. A lovagrenddel együtt azonos telepítvényes is bejött. A lovagrend azonban teljes függetlenségre törekedett s önálló országot akart itt alapítani, amire II. Endre 1224-ben engedte az országból, a vele jött telepítvényesek azonban megmaradtak. A király megerősítette jogszabályokat s mint szabad polgároknak földbirtokot engedélyezett nekik és az erdélyi vajda megkerülésére egyenesen királyi bíraskodás alá helyezte őket. Határjárás idején a lakosok a Barca-lapályáról a városon át a városhoz vezető úton a városhoz épített Brassóvár falai alá, a völgybe menekültek.

A reformáció Honterus János működése folytán gyorsan elterjedt Brassóban, ő alapította az első iskolát a városban és a róla elnevezett Honterus tanázműhelyt. Szobra ma is ott áll a Fekete-templom háta mögött, kinyújtott kezével az iskolára mutatva.

A háború után, a huszas évek dereka felé a keleti és déli Kárpátok szögletében elhelyezett város gyors fejlődésnek indult. A lakosság száma 1870-ben 10 ezer, 1880-ban 15 ezer, 1890-ben 20 ezer, 1900-ban 25 ezer, 1910-ben 30 ezer, 1920-ban 35 ezer, 1930-ban 40 ezer lakost találtak. Az év márciusi kimutatás újabb növekedést mutat, fel: jelenleg 67 ezer körül mozog Brassó város lakóinak száma. Természetesen, a lakosság számának emeléséhez járult az is hozzá, hogy az ország minden részéről gyárak üzemek költöztek ide, amelyeknek tisztviselői kara s munkásai megnövelték a lakosság számát.

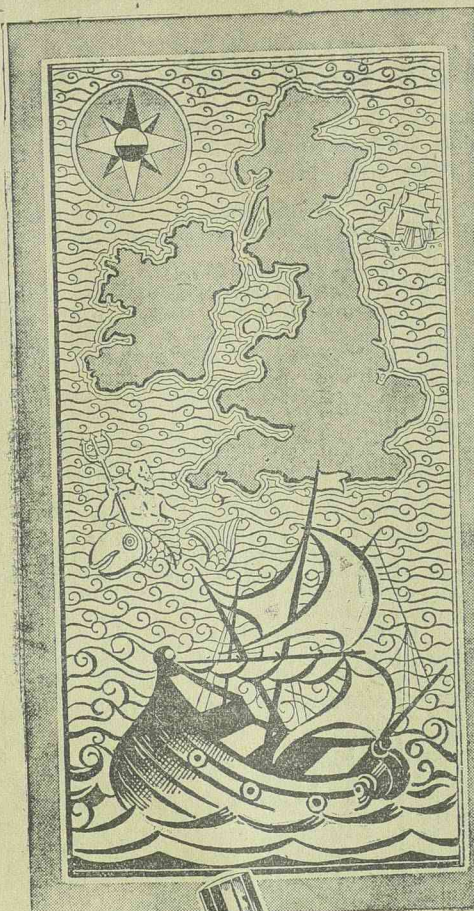
A város északi részén, a barcasági lapály irányában hatalmas gyárnegyed épült ki az utóbbi néhány esztendőben. Itt van a repülőgyár, amelynek észére éppen ez év januárjában sajtóztattak ki a nagyobb kiterjedésű telket, az Astra Romloc érdekeltségű Honterus mellett fekvő gyártelepe, a Mecrom, Malaxa, Farola lemezgyár, Koosi fűrészgár, Chtollwerck, Schiell, Nivea, Kalodont, Prifaro stb. Brassó különben már régtől fogva híres a posztóparáról: a Scherg és Tellmann gyár termékei felérszi a versenyt a legfinomabb cseh és angol szövetekkel. Bucuresti és Ploiesti után Kolozsvárt és Temesvárt is beleértve, ipari szempontból Brassó áll a legnagyobb fejlődési lehetőség.

BRASSÓ, AZ ÜDÜLŐHELY.

A cenkai város nemcsak, mint ipari és kereskedelmi központ bír különösebb jelentőséggel az ország életében. Mint üdülő és kirándulóhely ugyan csak az elsők között van. A város vezetősége már a múlt század nyolcvanas éveiben felismerte az idegenforgalom jelentőségét, amikor másutt az intézményes idegenforgalmi propagandának újszólván híre-hamva sem volt. A város pompásan egyesíti magában a középkor gótikus és későbbi korszak épületeit a modern kor sima, világos blokkházaival. Az 1420-ban épült 1770-ben átalakított tanácsház, az 1385-től 1425-ig épült száz évig evangélikus templom, amely az 1689-iki tüzeset óta a Fekete templom nevet viseli, a város erődítményeinek 32 tornyából és 7 bástyájából már csak a Vár-ucca elején megmaradt Katalin kapu, mind megragadják az először Brassóba érkező idegent, aki pedig már több ízben megfordult a városban, valamennyi épületet ismerősként üdvözi.

A város környéke páratlan szépségű, legközelebbi környéke a város feletti emelkedő 960 méter magas Cenk erdővel és elragadó kilátásával az egész városon uralkodik s ennek legkeskenyebb ucájából is megpillantható.

Jellemző az óriási arányú idegenforgalomra — 1938 három nyári hónapjában több, mint 30 ezer idegen jött Brassóba, — hogy már az előszeszében teljes lehetőséggel a város egyetlen kifogástalan

ÉN
ANGLIA

a nemesség,
elegancia és
disztinvaltság
házaja

Étezik valami különleges amely reányomja bélyegét mindenre, ami angol és a szépség, az elkelőség, az arisztokratikus benyomást kelti. Anglia völgyeinek és mezőinek paszelli tónusai, az angol otthon harmóniája, a nép szokásai, a tanubizonyosságai ennek. Old Sandal Water — csakis a vitorlással valódi — ugyanilyen előkelő. Hála a valódi santal, cédrus és egyéb exotikus fakivonatoknak és illatoknak, Old Sandal Water több az illatosított kölnivízé.

Old
Sandal
Water

lady

CSAKIS EREDETI ÜVEGCSEKBEŊ KAPHATÓ.

Erdélyből jövet II. Carol király és Mihai nagyvajda a nagypénteki misén vett részt

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda, a politikai és társadalmi és magasrangú katonai személyiségek jelenlétében folyt le a nagypéntek esti egyházi szertartás. Már este 6 óra tájban megjelentek az egyházi funkcionáriusok és a bucaresti helyőrség díszsáza. Öfelsége és a trónörökös este fél 9 órakor autón érkezett meg és a székesegyház bejáratá előtt a politikai és társadalmi személyiségek, közöttük Calinescu miniszterelnök, a királyi ház tagjai, az igazságügyi hatóságok fejei, az élükön a legfelsőbb semmitőszék elnökével várakoztak az udvari autóra. Amikor Öfelsége és kísérete elhagyták a gépkocsikat, bevonultak a székesegyházba, ahol Nicodem mol-

dovai metropolita fényes papi segédlettel megtartotta a gyásztisztviszteletet, majd menet alakult, amely megkerülte a székesegyházat. A menetet a következő volt: elől haladtak az egyházi kórusok, majd a papság vonult fel teljes díszben. A baldachin alatt a püspökök és Antal vikárius, mint az elhunyt pátriárka helyettese. A szentséget Filaret archimandrita négy pap kíséretében vitte. A baldachin után Öfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda, mögöttük Calinescu miniszterelnök, a királyi tanácsosok, tábornokok, tiszték és a társadalmi élet különböző képviselői. Az egyházi szertartás este fél 10 órakor ért véget, ami után Öfelsége és a trónörökös visszatértek a királyi palotába.

szállodájában üres szobát kapni. Reggelenként egész sor gépköci állomások a Korona-szálloda előtt. utasai az éjszakát az autóban töltötték. Egy-egy bútorozott szobáért fantasztikus árakat ajánlanak fel a bucaresti látogatók: nem egy esetben előfordul, hogy havi öt-hat ezer leit fizetnek. Belsőszűlt brassóiek közül igen sokan nyáron meghúzódnak egy szobában, a többi pedig bérbe adják. Eppen az egyre növekvő idegenforgalomra való tekintettel egy fővárosi részvénytársaság a Ferdinand király úton, a református templom mellett nyolcemeletes nagyszállót épített, 270 szobája lesz az ARO hotelnek, amelyet május 1-re teljesen berendezve kell átadni a vállalkozónak. A sok idegen részben kényeszerű árfelhajtása Brassót az ország egyik legdrágább városává tette.

A város népmozgalmi adatai szerint kilátás van

a lakosság további növekedésére. A székesegyházban többben együttlakó 300 ezer főt kitevő magyarságból a város igen sokat felvesz. Ipari munkások, cseledek, alkalmazottak, tisztviselők és szabadfoglalkozásúak gyűlnek Brassóba. Ez képezi a magyarság „hadtáptereit” és így állott elő az a helyzet, hogy a magyarság száma Brassóban az utolsó húsz évben növekedett.

Keleti Károlynak a bevezetésben idézett kifejezése valóban megfelelő, hogy erre a városra alkalmazva megállapíthatjuk: Brassónak, mint emberi településnek növekedésében az eltűnt határvonal — kitérő helyzete, — két hegylanc szögletében fekszik — vállalkozó kedvű, dolgozó polgári és talán egy kis szerencse az oka, hogy az ország legvirágzóbb városai között lehet emlegetni.

Paul János.

O TEMPORA O MORES!...

Tallózás egy régi illemkönyvben,

amelynek írója az „Asszonyi Nemek kiviveltetését és pallérozódását” kívánta szolgálni. Hogyan elmélkedett több mint száz évvel ezelőtt az erkölcs-csősz a divatról, táncról és házasságról

Minden kornak meg van a maga erkölce és minden kornak vannak erkölcs-csőzei. Ha régi könyvekben bírálatokat olvasunk az akkori kor moráljáról, mosolyoghatunk azon, hogy régi erkölcs-csőzeink mindig a múlt erkölceit hozzák fel példaképpül.

Kezünkbe került egy 1826-ban Pesten íródott erkölcs-tan tallózva az elsárgult lapok között, mosolygunk azokon a ma már comme il faut dolgokon, amin az író száztizenhárom esztendővel ezelőtt megbátorozott. Valóban, az erkölcsök mindig romlanak és szinte megnyugtató, hogy mai erkölcsünket száztizenhárom év múlva, mennyire magasztalni fogják az erkölcs-prédikátorok.

A „ILLENDŐ MAGAVISELET TUDO. MÁNYA”

Az elsárgult oldalról egy régi kor tekintetünk. Már a címlap sokat árul el:

„Az Illendő Magaviselet Tudományára vezetők Erkölcsi oktatások és Anyagi Tanácsadások”. Nyomatott Pesten Petrózay Trattner Mátyásnál 1826.”

A napoleoni háborúk után, Ferenc császár, Kazinczy és Kisfaludyak korában íródott könyvei „Méltóságos Wallburgi Amália Grófné Önagyságának Mély Tisztelettel” ajánlja a szerző, aki az „Előbeszéd” végén K... s I... z-t jegyez A második lapon ez áll: „Therézia és Josephina Leányaimnak Emlékezetül!”

Azután 6 oldalon át fejtegeti az „Előbeszéd az Olvasóhoz”, hogy mi indította a könyv megírására. Kifogásolja az eddigi idegen nyelvekből átfordított hasonló munkákat, amelyek a „Szép vagyis Asszonyi Nemek kiviveltetését és pallérozódását” szolgálnak.

De „Hazánk érdemes Iróinak ezen ólra fordított igyekezetekkel ne ditsekadjunk” — fakad ki keserűen.

„Az Országgyűlésre összehívott Hazánk Atyjainak a Magyar Nyelv gyarapítása körül tapasztalt buzgó igyekezetektől serkentvén, el nem mulasztottam én is a Haza Oltárára annyi áldozatot nyújtani, amennyi csekély tehetségemtől kitelhetett” és reméli, hogy „Pannonia és Hazánkban ifjabb Polgárnéi és Szépei” sokat fognak tanulni a könyvből, amely minthogy dajkálni fogja az ifjabb nemzedéket.

A továbbiakban 250 oldalon keresztül nagy bőbeszédűséggel feldolgozott erkölcsi és illemszabályok, anyagi intelmek a ruházatkodásról többek között ezeket mondja:

„Az embernek külsőjéről nem lehet ugyan a belsőjére egészen bizonyos következtetést hozni, de mégis lehet annak formájára való nézve nagyobb részint. Így az ártatlan, szemérmes ruhában öltözködik, ellenben pedig a szemtelen szemérmetlen ruhát vérszen magára. Így hasonlóképpen, aki a maga jobb érdemeiről meg nagyon győződve, nem majmost minden új módiakat és szokásokat”. Kíméletlenül ostromozza a Bécsnek hízelgő magyar uriosztlyt, kik nem, vagy csak keveset beszélnek magyarul.

„Légyen bár valamely Asszony a legfinomabb illendő magaviselettel felruházva, ha anyanyelvét annak helyes módját tekintve beszélni nem tudja, egy fő ékességgel fog szűkölködni”. Majd leányához szólva, így folytatja:

„Hogy téged ezen pesties nyavalyjától megmenekessél, gyenge korodtól fogva minden igyekezetemet oda fordítottam, hogy a szóliszók és beszédnek helyes módját voltalakppen megtanulhasd. Hiszen az nagy büszkség volna, hogy minél előbb te Németül és Franciaül írni és beszélni jól tudsz, tulajdon Anyanyelvedet hibásan beszélnéd.”

A merev nyaktartásnak is nagy ellensége volt a könyv szerzője. Akkoriban divatos volt a fej egyenes tartása és ahogy a pihenőben lévő gép is berozásodik, úgy a szokásból állandóan feszesen tartott nyak is megmerevedik, amit egykori erkölcs-csőszünk ekképpen aposztrofál:

„A természet adott nekünk forgó csontokat, melyek által fejünket mindenféle forgathatjuk. Azok, kik azt merették nyakok miatt nem tehetik, sajnálni lehet őket.”

NÉHÁNY SZÉLE A TEST INGERLŐ KELEMEIRŐL

Akkoriban házibálók és ivó ünnepek nyújtották a szórakozást. Szerző nem tartotta megengedhetőnek „báli alkalmatossággal” a több szabadságot az öltözködésben, mint más alkalmakkor, mert „testnek ugyan ingerlő kellemel is, melyek különben elszoktatják lenni talpavag, ilyenkor fedeztetik-

nül hagyván, másokmal látására kitétetnek, hogy már most azokat nem csak sejdíteni, hanem személni is lehet.”

Majd így kiált fel:

„Így egészen meztelen a nyak! igen észrevehető a melek bugása, lélekkése és a vérmek pezsgése! mily igen mesztelenek a karok! mily könnyű, vékony és mily igen szorosan a testhez alkalmazható a ruha!”

Az akkor divatos táncokról sem volt a legjobb véleménye:

„A Bál-Házokból már rég számkivettették a Menuett nevezetű Tánc és helyébe egy repülő sebességű ugrándozás jöve szokásba, mint a hajdani eszevesztett dühös Táncok, melyeket az ivó Ünnepek alkalmatosságával ugrándoztak.”

Igazi nemes gondolkozásra vall a házasságról, illetve a férjhezmenésről alkotott felfogása. Nem a kincsek, gyönyörök hajszolását, de a lemondást, a hiúsággal való megbirkózást neveli leányába. Szembe állítja a jót a gazdagsággal, a becsületességet a származással:

„Férjül nem a legfinomabb, leggazdagabb, se nem a legszebb és legelesebb, hanem a legjobb

ifjút válad te magadnak Házás-társul. Ha nem ilyen ő, akkor annak csupán hívságos jelességei miatt nem méltó a te szeretetedre. Olly keveset bírtok én érében az én Öseimre, vagy azoknak ditsőségeide hogy azt szabadon megválni nem átalom, hogy azon eset engemet éppan meg nem számoritva, ha te valamely jó erköltsőkkel felruházott Polgárral, mennél is férjhez. A Polgári Rend az, mellyben méltó és a'mellyből még ki nem veszett a nemes erővel és ditsőséggel teljes emberi tehetőség. A'melly ditsőségre többek ezek közül eljutottak, azt nem az örökösökösés utján reájuk szállott Nemessege vagy nem is jósság által, hanem tulajdon érdemeikkel szereztek és kerassztil mentek a kiviveltetés és pallérozódásnak minden oskolán, mellyséit az Nemessek nem is aszárnek.”

A küzdelmet könnyűnek, a lázadást édesnek tünteti fel. Az élet útja nem vezethet mindig virágos ligeteken keresztül. A gazdagokat nem pénzükkért, hanem a jellemükért kell csupán becsúlni. Ellenben a szegényeket minden hivalkodás nélkül segíteni kell. Nem úgy, mint ma teszik, akik elvárják, hogy mindenki hallja, lássa, dicséret emberszeretetüket.

Ez a kis könyv abban az időben öre akar lenni a magyar nyelvnek és magyar erkölcsöknek

(o tempora a mares!)

Ha írójá most feltámadna a sírból és körülné kintene bizonyára nagyon meg lenne elégedve azokkal az erkölcsökkel, amiket „pallérozni” kívánt, és talán sajnálná, hogy mgirta azt a könyvet, amelyre — valljuk be — semmi eredményt nem ért el.

Herrling István

Husz szabály gyermekekről felnőtteknek

Hogyan neveli dr. Dafoe az ötös ikreket

Dr. Allan Roy Dafoe, a kanadai ötös ikrek világhírűvé vált orvosa husz rendkívüli érdekes szabályt állít fel csecsemők és kisgyerekek nevelésére. Dafoenak bőséges tapasztalatok állnak rendelkezésére ezen a téren, hiszen ő az, akit az öt kis Dionne-lánykára születése percétől felügyel. A gyerekek ma már ötesztendősek, a husz szabályt tehát az orvos öt esztendő tapasztalatából szűrte le. Dafoe szerint az első három hónap döntő jelentőségű a csecsemő életében. A mértékletességet az evésben és alvásban már a csecsemő háromnapos korában el lehet kezdeni. A csecsemő szokásait az első három hónapban ki lehet alakítani s az ilyen korai neveléstől függ, milyen felnőtté válik majd a gyermek. Az alábbiakban közöljük Dafoe husz szabályát:

1. A csecsemőt, ha egy mód van rá, maga az anya táplálja.

2. Már a harmadik napon el kell kezdeni a csecsemőt mértékletes alváásra és evésre szoktatni.

3. A táplálást, fürdést, keltést és elaltatást mindennap ugyanabban az órában, sőt ugyanabban a percben kell elvégezni s ettől a pontos napibeosztástól a gyereket későbbi éveiben fokozatosan, szinte észrevétlenül kell eltérni.

4. A csecsemőnek három hónapos koráig a nap kilenczted részét kell átaludnia.

5. A gyermeknek szabad levegőn kell aludnia, ha csak nincs nedves, vagy szeles idő. A száraz, hideg, csendes napok nagyon egészsések.

6. A szabadban és éjszaka a gyermeket melegen kell ugyan tartani, de nem túl melegen. Ha olyan nagyon be van takarva, hogy izzadnia kell, a szabad levegő egyenesen árt.

7. Később a gyermeket minden reggel és minden délután másfél óráig a szabadban játszani kell hagyni.

8. Az ablakok mindenkor álljanak nyitva, de huzattól óvakodni kell.

9. A gyermeket sohasem szabad ülben elaltatni. Dajkálni sem szabad a gyermeket, tilos álmából felébreszteni, csak azért, hogy az érdeklődőknek mutassuk meg.

10. A gyermek lehetőleg aludjék egyedül és nem idősebb testvérével együtt. De semmiesetre sem szabad a gyermeknek anyjával együtt aludnia, különösen nem zárt és északi fekvésű szobában.

11. Ha a gyermek nem akar enni, a legkö-

zelebbi étkezésig a táplálást nem szabad erőszakkal. Egy csecsemő akár huszonnyolc óráig is élél vízen, anélkül, hogy bármilyen kára származna belőle.

12. Mikor a csecsemő kétételes, narancsleveg kell neki adni. Először kiskanálynit, később fokozatosan evőkanálynit. Ugyanekkor kell a gyereket a csukamájához szoktatni. Az ötösikre például narancsleveg és paradicsomleveg kevert csukamájolegát mindennap kétszer kapnak.

13. Evés előtt és evés után egy-egy órát gyermeknek úgy kell játszania, hogy ne fárasz ki magát.

14. Csecsemőt és kisgyermeket naponta leg alább egyszer meg kell fürdeni.

15. Kétételes kora előtt a gyermeket nem szabad megfürdeni. Addig meleg olivolajjal kell ledörzsölni.

16. A fürdő hőmérséklete először 36 és fél fok Celsius, azután 34, azután 31 és fél fok legyen. Nagybacska gyermeknél elég a 29 Celsius fokok fürdő.

17. Sohase fürdessék a gyereket egy órával az evés előtt, vagy után. Mielőtt a vízbe kerülne, igyék egy kevés langyos vizet.

18. Hagyni kell, hogy a gyermek szabadon lármázzék és élénken játsszék. Ha tulságosa óvjuk a gyermeket, önállótlaná és félnékké neveljük.

19. Testi fenytéket sohasem szabad alkalmazni. Nem szabad a gyermeket fenyegetni vagy megfélemlíteni. Utig elég, ha büntetést egyideig világos szobában egyedül hagyjuk.

20. Ne hazudjunk soha a gyermeknek és mindig váltsuk be a neki tett ígretet.

Időig tarti Dafoe dr. husz szabálya. Megemlíti még az orvos, hogy miként kell a gyereket bizalomgeretire és önértetire tanítani. Például sohasem szabad engedni, hogy a gyermek hátrányban érezze magát többi testvérével szemben. Megfigyelte például, hogy a kis Dionne Mária az ikrek közül a leggyengébb testvérét, hogyan vesztegette el majdnem az önértetét. A kis Mariát mindig utójára fürdették, hogy a többi testvérénél jobban kipihenhesse magát. Ez a tény a gyerekek valóságos kisebbségi érzést váltott ki. Mikor az orvos ezt észrevette, azonnal úgy intézkedett, hogy azonnal Mariát elsőnek fürdessék. Végül óva inti az orvos a szülőket attól, hogy a gyereket mumussá ijesztessék.

A husvét ember

Írta: KRENNER MIKLÓS

A világelet nyugalmas korszakában szerepel a husvét ember. Ki ő? A bensőséges keresztény a maga közvetlen valóságában, a nem keresztény elem közvetve, ama uralkodó hatás következtében, amit az igazi Krisztushit elvi tisztaság kivonata gyakorol minden történelmi élet élő emberre. A keresztény vallások terjedése és főleg a keresztény fehér „faj” polgárosultságának mind nagyobb szétáramlása megnöveli a husvét ember sokadalmát. De másképp is történik ez: a többi nagy vallásrendszerek beidegztek és magukba olvasztották Krisztus alapvető tanításának egy-egy fontos elemét. Mindez hat és egyenlősít vagy összeköt. A keresztény ért az ötvözhöz. Mester és művész. A husvét ember eszerint Krisztus embere, bár még nem krisztusi ember. A felebaráti szeretet embere, az igazság felé törekvő szabad akaratot használó ember. A megváltásban és ígértetés erejében bizó hit embere. A föltámadás rejtélyes szépségétől megszállt ember. Aki eszerint béke után sóvárog, mert másként a krisztusi erények és igazságok — ugyszólván emberfölötti valóságok — iránt való sóvárgás és törekvés teljes meddőségbe hanyatlak. Nem csak a csillagok vannak messze, hanem a valóságok beteljesülése is olykor eltávolodik a végtelenségbe. De ismétéljük, nem a krisztusi ember csilloghatáiról beszélünk, hanem a husvét ember megismerésének lehetőségét képviselő emberről.

Ma ez a fajkép az egyik legborzalmasabb válságban sodródik. A keresztény háborúk, a hitújítási harcok, a szabadelvű forradalmak csak megpróbáltatások voltak és végül a husvét ember malmára hajtották a vizet. Ma oly veszedelemben került, amelyhez csak a római világbirodalom összeomlása és a népvándorlás árvice hasonlítható: ennek egyes rossz hatásai máig beárnyékolják sorsát. Mert ma nemcsak a husvét ember szabad érvényesülése ütközik lekiűzhetetlen akadályokba, hanem a husvét ember úgy, ahogy van és ahogy lehet lennie, önmagában kettéhasadt. A történelem, a bölcsélet, a világnézet, a művészet egyaránt kettéhasította még a legjobbat és legfüggetlenebbet is. Soha még így kettészakadást nem volt. Nemcsak az emberiség, a nép, család, hanem az egyén, sőt a személy is kettévált. Soha ilyen skizofrenia! Mint ahogy a köznyelv is érezteti ezt, amikor siránkozik, hogy a gazdasági, a történelmi, az erkölcsi törvények mind fejük tetéjére állanak, mikor az angol államférfi meghatározása szerint a világ a bolondok háza lett, melyben végül még a fegyverkezés örülete is lábrakapott és amikor a nemes és finom írók nyíltan siratják a szellemiség bukását a lelkiesség ökölharca következtében.

És végzetes, hogy a husvét ember alapjában változatlanul itt van közöttünk és tudja, mint kellene élni, mégis másként él és egy-egy tiszta pillanatban keservesen ráeszmél, hogy halálós bűnökkel halmoz fel. De balfél s jobb felé büvölték, mint kigyó a vesztét sejtő madarat. A husvét ember tisztában van a felebaráti szeretet alapvető lényegével: szereti és törekszik rá. Jó dolog szeretni, talán még jobb mint szeretetet kapni. A népek is, amíg érthető érdekükbe nem ütközik, alig tévesztik szem elől. De a támadó nacionalizmus, ma még faji és gazdasági melléklettel gazdagítva, elgáncsolja jóra való törekvését, sőt érényre aranyozza a népek egymás ellen fordított gyűlölködését. Kétségtelen, hogy a tömegek nem hibásak benne, csak annyiban, hogy a nagy forradalom ellenére se bíriák az igazi népérzéseket és gondolatokat dülőre juttatni. Nem tudják a dölyfös uralmakat levágni. Egyenest kétségbeeszt, hogy ma, amikor vallási reneszánszról beszélünk, mikor a katolicizmus növekvő erkölcsi erejére utalnak és még Matakias prófétára való hivatkozással is az utolsó pápaválasztás lefolyásában és döntésében „a husvét ember” diadalát fedezik föl, a felebaráti szeretet érvénye súlyos sebekből vérzik. De hát a kereszténység is védelemre szorítkozik. Ót szintén támadja és jelentősen veszélyezteti a kettéhasadt lélek elborult fele. Ha pedig tovább megyünk... Igazság 1914. óta? Szabad akarat a világháború kivételével fülhatalmázásai és a két szélső oldalról betört parancsuralmak idején, egy új lelkeségi és szellemi eszmefoglalás zürzavaraiban? Itt meg kell állapítani egy ellentmondásos tény: a husvét ember két oldalról — saját hitvallásos oldalról is — jövő bomlasztó bujtogatásra önként elfordult a XIX. század egyenes útjáról, mely a misztika és szabadosság között húzódott, a Mának akkor ködbe fulladt vidékeire. Soha még az ember ilyen szánandó nem volt, mint most, az egyniség nyílt megtagadása idején. Mikor maga segíti az ön-

maga ellen forduló törekvéseket.

Tulajdonképpen csak a megváltás hite és az ígértetés jelentősége maradt meg számára „háborítatlanul”, mert ez tetszik a mai forradalmak vezéreinek és ez bujtogatásainak az alapja. Nem kell taglalnunk, hogy mennyire fölhevítették a hősi önfeláldozás eszméjét a szélső oldalakon és pedig abban a meggyőződésben, hogy ami 1918-ban történt, megváltást igényel és érdemel. Továbbá, hogy kicsoda szerepe van a mi közvetlen Mánkban a rádióval is bővült izgatásnak. Könyvek hajszálnyi pontossággal kifejtették, hogy egy kisebbség milyen módon terjesztheti akar bűnös eszméit és miként erőszakolhatja föl a többségre uralmát. Holott mindegyben megaláztatás. Kétségbe és ellentmondásba döntötte a husvét embert. Hova meneküljön a vad zivatárban? Ami a husvétban a legnemesebb költészet: a föltámadás a maga nagy és többféle eszméivel, e pillanatokban semmiféle vigaszt és segítséget nem nyújt neki. A megölt igazság, eszme, valóság föltámadásának hite, majdnem egészen a gyakorlati politika mezejére siklott át. Van tábor, ahol a jog hitében mondják, hogy a nagy békekötés teli volt igazi föltámadással: elég ha Csehszlovákia, Lengyelország, a baltikum országok, sőt Palesztina újjászületésére célszunk. És van tábor, melyben például a Louxemburg, sőt Habsburg-ház korabeli Németország helyreállításának jogos voltát emlegetik. Egyszer a népiség, máskor a történelmi jog, harmadszor a geopolitikai szükség jelenik meg döntőbíróként. A husvét ember föltámadás azonban elvont és nem gyakorlati volt, égi és nem földi valóság ünnepe. Mi történik, ha ezentul folyton elővesszük a történelmi földrajzot, megállapítjuk, hogy egy földrészeseké ki volt és így a régi korok jogrendjét annézési esztákba küldjük. Ilyen vita alapján az araboknak például mind vissza kellene térniök az arab félszigetre, ahonnan kirajzottak. S Európa összes népeinek vissza kellene táncolniok az árja őshazába és a mongoloidok területeire, átbocsátva ezt az óriási ürességet az egykori kelta őslakók törmelekeinek: a wallisieknek, albánoknak, stb. Még kellene történelmi Amerika kiirtásának is és az indián világ restaurációjának.

Itt vagyunk az ad absurdum küszöbén. Ine a legfőbb tanuság és bizonyíték, hogy a husvét embert lehetetlen helyzetbe döntötték. Nem lehet más menekülése és a beteg öröknek fölfrissítése, amelyek ezt létrehozták, minthogy a kettéhasadása véget érjen és újra egyenesbe forduljanak történelmi lépteik. De a husvét ember csak a béke biztos és enyhe idején képes élni és virágozni. Ez a béke pedig nincsen sehol és egyre távozik, ha meglenne. A politikai béke, amely husz év óta állandóan foszladozik, ahelyett, hogy erősbídhett volna, nem a husvét ember igazi békéje. Új kellene, de arra most kevesebb a remény, mint eddig bármikor. Kevesebb, mint egy új világháború. Ugylátszik, hogy a keresztény fehér faj csak egy olyan csapás után fogja meglenni az elhagyott és egyedül célszerű utat, mely csapás mindenkit ér és szerencsétlenné tesz, mindenkit utólag megváltó tettek sarkalva, vagy kényszerítve.

Száz évvel ezelőtt született I. Carol király, a román dinasztia megalapítója

Pontosan 1939. április 8-án van I. Carol román király, a román dinasztia megalapítója születésének százéves évfordulója. A nagy román király 1839. április 8-án született az ősi sigmarin-geni kastélyban. Apja Károly Antal hohenzollern-sigmarin-geni herceg volt.

A fiatal herceg tanulmányait Drezdában folytatta, ahol Strassberg báró néven szerepelt. Iskolai tanulmányainak végeztével, 1856-ban, hosszabb olaszországi utazást tett, majd hazatérve, tüzérhadnaggyá léptették elő. Időközben Berlinbe helyezték, ahol a tüzér- és mérnökiskolát látogatta. Érdekes, hogy ebben az időben, 1857-ben, egy nagy hadgyakorlaton összehatalkozott Moltke porosz hadvezérrel, aki a hercegnek megjósolta, hogy az életben még nagy szerepet fog játszani. Amikor Franciaország és Ausztria között kitört a háború, Károly herceg résztvett Poroszország hadseregének mozgósításában. Az ezután következő években behatán tanulmányozta a francia hadsereg szervezését. sőt 1862-ben Algírba utazott, hogy Franciaország gyarmati hadseregét is megismerje. Hazatérve, a bonni egyetemen tanult. 1863. őszén megkapta a főhadnagyi rangot és ugyanebben az évben III. Napoleon császár másodsorú híva meg a francia császári udvarhoz. Az 1864-ik évi dániai háborúban aktív részt vett.

A román fejedelemségek egyesülése után az ország legfőbb vágya volt egy idegen uralkodó meghívása, aki azután a román dinasztia megalapítsa. A trónt először flandriai Fülöpnek ajánlották fel, aki azonban III. Napoleon császár európai magatartása miatt azt nem tudta elfogadni. Végül 1866. április 1-én a fejedelemségek helytartó tanácsa Károly herceget proklamálta fejedelemmé. Az ország lakossága ezt 685.969 szavazattal megerősítette. Ez április 19. és május 1. között történt, míg április 22-én Károly herceg a neki felajánlott trónt elfogadta. Károly herceg 1867. április 27-én elhagyta országát és Ion C. Bratianu, valamint Davilla dr. társaságában elindult Románia felé. A herceg, Románia későbbi nagynevű uralkodója, 1866. május 8-án, délután 5 órakor érkezett meg a turnu-severini kikötőbe és lépett első ízben Románia földjére. A fővárosban nagy ünnepség, harangzúgás és a lakosság óriási lelkesedése mellett május 10-én, délután háromnegyed 3 órakor vonult be és háromnegyed órával később a nemzetgyűlésben már le is tette az esküt. A román királyság proklamálására 1881. március 14-én került sor, míg Románia első királyát 1881. május tizedikén koronázták meg, azzal az acélkoronával, amelyet a olevnai harcokban zsákmányolt török ágyúk acéljából öntöttek. I. Károly király közel fél évszázados uralkodása alatt bölcs előrelátással kormányozta az országot, amelyet úgy gazdasági, mint kulturális téren, felvirágoztatott. Uralkodása pontosan 48 évig, 4 hónapig és 17 napig tartott. Halála 1914. szeptember 27-én következett be Sinaiban.

Ha szépet, csodálatosat, elragadót akar látni, jöjjön és énekeljen együtt!

Jeanette Macdonald, Nelson Eddy

színes jubileumi filmje

DALOL A TAVASZ

a SCALA ragyogó husvétli műsora

Jegyelővétel d. e. 11 és d. u. 4—8-ig. Matiné, olcsó helyárrakkal. Vasárnap délelőtt:

URAK ÉS LAKÁJOK

vígjáték, HANS SÖHNKER-el

Hétfő délelőtt:

MÉZES HETEK

ANNY ONDRA

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közintézményeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

23-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünneppnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Kutyával történt...

Írta: DIÓSZEGHY MIKLÓS.

Talán azt a címet is lehetne adni: történet a szivéről, egy kutya és egy ember szivéről. A kutya a vendéglő kutyája volt. Simaszörű, tarka foxi, okosan csillogó szemű. Egy előkelő étteremhez tartozott, amelynek ajtaján kis cédula hirdeti, hogy ebeket a vendéglőbe hozni szigorúan tilos. De Tógóra, így hívták a kutyát, ez nem vonatkozott, ő nemcsak bejárhatott a díszes étterembe, mert itt volt az otthona, állása, hanem, ha megunt a szakács körül való lebzselést, el mehetett sétálni is a koryóra.

Tógó így állandóan megjelent az uccán, kisé vákmerőn, szájkosár nélkül. Lassanként megismerték a szomszédok, akik úgy is hívták: a vendéglő kutyája.

Az étteremmel szemben egy virágáros asszony húzódott meg a bérház egyik mélyedésében. Naphosszat árulta a virágokat s ha esett az eső, a ház kapujában ütötte fel a tanyáját.

Tógó és a virágáros néni egy napon összebarátkoztak, ahogy ez jó szomszédokhoz illik. A foxi mindennap háromszor-négyszer levizitelt a virágáruspult előtt, vidáman körülugrandozta az asszonyt és ez a társadalmi érintkezés határozottan önzetlen volt, mert Tógót nem lehetett megvesztegetni és lekérlelni holmi konccokkal, lévén ő Dáriusa a csirkésontoknak éppúgy, mint a piros marhamájnak.

Ha Tógó rámosolygott az asszonyra, ez csakugyan „szívélyes” volt, alázatát nem fütötte semmiféle praktikus számítás.

Néhány nappal ezelőtt derüsen futott ki az étteremből Tógó, hogy meglátogassa az uccai virágárusboltot. Csodálkozva vette észre, hogy a bérház mélyedéséből eltűntek a virágok és az asszony sínes sehoh. Darabig rosszkedvéen odöngött, majd visszament többször is, de szomszédját nem tudta megtalálni. Okos kutya létére gondolta, majd másnap, talán eljön a barátja.

A következő napon sem jelentkezett a virágárusasszony. Komor arccal kémlelte a bérház üres frontját Tógó, majd, mint akit balsejtelelem fogott el, idegesen berohant az étterembe, egyenesen a főpincérhez. Nem törődött az előkelő vacsorázó közönséggel, éles ugatásba fogott, majd gyöngéden elkapta szájával a főur nadrágját s elkezdte húzni a kizárt felé. A főpincér intelligens ember, nem ellenkezett, sőt kíváncsi volt rá, hogy vajjon mit akarhat Tógó.

Az erélyes foxi kivitte az uccára a főpincért és a virágárusasszony üres „stand”-jára ment vele, majd megállott és fájdalmas ugatással jelezte, hogy elűnt a virágáros szomszéd.

A derék főur Tógó közbelépésére érdeklődni kezdett, mire megadta, hogy az asszonyt balesen érte és kórházban fekszik, ami azért is súlyos dolog, mert a nénikének három gyermeke van otthon, akik pénz és felügyelet nélkül éheznek, mert nincs aki keressen. Özvegy ugyanis a virágáros, egyedül tartja el kis családját.

Az étterem vendégei is értesültek így a szerencsétlenségről és lassanként előkérültek a tárcák. Pénzt adtak össze a törzsvendégek: elég jelentős összeg gyűlt össze Tógó S. O. S. jelére.

Másnap délután a főur megjelent a kórházban s odaadta a pénzt az asszonynak, akinek az ágyánál három apróság könnyezett. Így történt szörül-szóra.

Április 9 Vasárnap Konrád, Mária

ismertebb a Les fleurs du mal — A bűn virágai — című köteté.

1855 április 9-én született Reviczky Gyula költő. Mélyjáratu lírai költeményeket írt. Életében sokat szenvedett és sok csalódáson ment keresztül, ami visszatükröződik költszetében. Fiatal korában nevelősködött is és ilyen minőségben két esztendőig tartózkodott a temesi Denta községben. Akkor csapott le rá az első nagyobb szerelmi szenvedély, amelyet Emma című versiklusában jutított kifejezésre. Legismertebb költeményének címe Pán halála. Reviczky Gyulától származik ez a mondás: a világ csak hangulat.

1918 április 9-én mondták ki a besszarábiai románság képviselői Kisenevben tartott ülésükön Besszarábiának Romániával való egyesülését.

Április 10 Hétfő Ezekiel

1739 április 10-én — tehát éppen kétszáz év előtt — született a Székelyföldön Baróti Szabó Dávid. Tizennyolc esztendőskorában a jezsuita rendbe lépett és sok városban tanárkodott. Elsőnek írt magyar nyelven verseket a régi római költők formái szerint és munkáival nagy sikert aratott. Leghíresebb versének címe: A ledőlő dióház. Számos követője akadt.

1812 április 10-én született Targovisten Alexandrescu Grigorie, az első román meseköltő. Fiatal korában katonatiszt volt, de csakhamar kilépett a hadseregből és résztvett a politikai életben. Politikai satíráiról és meséi nagy népszerűséget szereztek neki. Cuza fejedelem alatt előbb kultuszminiszter, majd pénzügyminiszter volt. Irodalmi munkái több kötetre rугnak.

1864 április 10-én született Bernády György, az erdélyi magyarságnak néhány év előtt meghalt nagy alakja. Marosvásárhelyi polgármester korában rendezte városát és számos középülettel gazdagította azt. Az impériumváltozás után az erdélyi magyarságot hosszabb időn keresztül képviselte a bucarestii parlamentben.

1893 április 10-én halt meg nyolcvanegy éves korában Baritiu Georgehe román író és politikus. 1838-ban megindította a Gazeta Transilvaniei című lapot, amely az erdélyi románság legelső újságja volt. 1848-ban tagja volt a nagyszebeni román honvédelmi bizottmánynak. 1860-ban a zernesti papírgyár igazgatója lett. Beutazta Belgiumot, Franciaországot és Svájcot. Számos történelmi és nyelvészeti munkát írt. Közhasználatu volt sokáig román-magyar és magyar-román szótára.

(—) Pacha püspök üdvözlése. A husvéti ünnepek alkalmával szombaton délelőtt tizenegy órakor üdvözlés folyt le a püspöki palotában. A római katolikus káptalan tagjai, a teológiai főiskola tanári kara, a központi papság, a városi plébánosok és káplánok, a piaristák, irgalmasok és szalvatoriánusok küldöttsége együttes üdvözléssel járultak Pacha Ágoston megyéspüspök elé. A deputációban résztvett Munteanu Georgehe görög katolikus püspöki helynök is. Kayser Lajos nagyrépost teljes főpapi díszben vezette a küldöttséget a püspöki palota emeletén levő nagyterembe az egyházfő elé és a nagyrépost latin nyelvű beszédében üdvözölte Pacha püspököt, aki meghatóttan mondott köszönetet a husvéti ünnepek alkalmából kifejezésre juttatott jókívánásokért.

(—) TIZ ÉVES VEZÉRIGAZGATÓI JUBILEUM. Most van tíz esztendeje annak, hogy Patyánszky Elemér, mint vezérigazgató a buziási fürdővállalat és szénsavgyár élére került. Fiatalos lendülettel, nagy akarattal fogott neki munkájának és azt a tíz évet, amely azóta eltelt, a fejlesztés és fellendülés korszakának lehet nevezni. Újjáépítette az Acél-fürdőt, modernizálta a Kis Főnix-fürdőt, nagyszerű strandfürdőt létesített, megnagyobbította a szénsavgyárat, átalakította a hatalmas parkokat, most pedig előkészületeket tesz egy nagyszabású téli fürdő építésére, amely lehetővé teszi majd a betegeknek, hogy a híres buziási szénsavas vizet a téli hónapokban is használhassák. Emberszerzetettel gondoskodott ezenkívül tisztviselőiről és munkásairól, akik számára több jóléti intézményt alapított. A közserzetben álló Patyánszky Elemér vezérigazgató jubileumára a fürdővállalat minden alkalmazottja lelkesedéssel készül.

(—) NÉGY MILLIÓ HIÁNY A RESICAI PÉNZÜGYI KÖRZETBEN. Megemlékeztünk róla, hogy Tautu Vasile pénzügyi vezérfelügyelő ellenőrzési körútja során a resicai pénzügyi körzetben súlyos szabálytalanságokat és nagy visszaéléseket fedezett föl. A megindult vizsgálat még folyamatban van, de már eddig is megállapították, hogy a hiány meghaladja a négy millió leit.

Optica CAROL PRICKELMAYER Timisoara II. Piata Traian 8

(—) BOLDG HUSVÉTI ÜNNEPEKET kívánunk a Déli Hírlap minden olvasójának, hirdetőjének és barátjának. Az ünnepekre való tekintettel lapunk legközelebbi száma szerdán korán reggel a rendes időben jelenik meg.

(—) AZ ERZSÉBETVÁROSI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG KÖZGYŰLÉSE április 23-án, vasárnap, délelőtt feltizenegy órakor a nagymise után az egyházközség tulajdonát képező Kieferteremben lesz.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Wendel Markwart Dettmar, Betea Alexandru, Kiss Lajos, Galanyás Ádám, Borbs Lucia Marioara, Lengyel Imre.

(—) HALALOZÁSOK. Meghaltak: Barna Lajos hetvennyolc éves, özvegy Klein Rozália, született Gerson nyolcvan éves, Kieszer János egy hónapos, Vordermann Magdolna harmincegy éves.

(—) ÖSZRE MEGNYILIK A TEMESVÁRI IPARI LEÁNYLICEUM. Szeptemberben Temesvárott új iskola nyílik meg, a leányok számára való ipari liceum. Az intézet jelenleg Aradon működik, ahonnan a királyi helytartóság Temesvára telepíti és egyben kifejlesztí ugyanolyan színvonalra, aminő a Temesvárott több, mint felszázados multalt bíró ipari fiuliceumé. Az ipari leányliceum számára a város bocsátja rendelkezésre az épületet. Az első tanévben ideiglenes otthonban helyezik el, jövőre azonban elkészül az iskola saját palotája.

— Világjáró csecsemő. Londonból jelentik: A világ legfiatalabb globetrottere kétségkívül az az amerikai csecsemő, aki Arábiából most tért haza San Francisco mellé. Richard csak 5 hónapos, de már 18,000 kilométeres út áll mögötte. Édesapja, Anderson mérnök a Standard Oil Company arabiai igazgatója. Anderson felesége és 5 hónapos csecsemője most hazautazott a nagyszülőik meglátogatására. A Perzsa-öböl partjairól repülőgépen utazott Angliába az anya és gyermeke. Ez már magában véve is 6500 kilométeres távolság volt, pedig még csak ezzel kezdődött tulajdonképpen az igazi utazás. Angliában Mrs. Anderson fiával felszállt az Európa fedélzetére és úgy utazott. Newyorkban ismét repülőgépre szálltak és így tették meg az utat egészen San Franciscoig, ahonnan már automobilon fejezték be hosszú utazásukat.

GYOGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLATA:

- Vasárnap, április 9-én a szolgálóit beosztás a következő: I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerház. II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerház. III. kerületben a Miron Costin út sarkán levő Merker gyógyszerház. IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerház. V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hétfőn, április 10-én a szolgálóit beosztás a következő:

- Az I. kerületben a Sft. Ioan uccában levő Irigalmasok gyógyszerháza. II. kerületben a Badescu Cartan téren levő Maszalts gyógyszerház és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszerház. III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerház. IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciu gyógyszerház. V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Keddén, április 11-én a szolgálóit beosztás a következő:

- Az I. kerületben a Reg. Ferdinand uton levő Salvator gyógyszerház. II. kerületben a Stefan cel Mare uton levő Jahner R. gyógyszerház. III. kerületben a Carol uton levő Mária gyógyszerház. IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerház. V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

— Váratlanul Párisba utazott a dán miniszterelnök. Koppenhágából jelentik: Politikai és diplomáciai körökben feltűnést keltett az a hír, hogy Stauning dán miniszterelnök váratlanul Párisba utazott. Koppenhágában csak a Párisból érkezett külföldi jelentésekből szereztek tudomást a miniszterelnök párisi látogatásáról, a mely egyébként teljesen magánjellegű. Stauning a husvét őrünnepeket üdülésre akarja felhasználni és a jövő hét csütörtökön visszatér Koppenhágába.

— HUSVÉTI KEGYELEM A VASUTASOKNAK. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgató-sága körlevélben arról értesítette a kerületi igazgatóságokat, hogy a husvét őrünnepekre való tekintettel nem kell levonni azokat a büntetésösszegeket, melyeket eddig nem vontak le a személyzet fizetéséből, sem azokat, melyeket különböző szolgálati vétésekként április 8-ig bezárólag róttak, vagy rónak ki. Ezeket a pénzübeli büntetéseket csak a szolgálati táblázatokon kell előjegyezni, de végrehajtani nem kell. Nem vonatkozik ez a husvét őrünnepek a pénzbüntetésekre, melyeket a személyzet igazolatlan szolgálatból való kimaradása miatt róttak ki.

— Borzalmas családirtás. Szekszárdról jelentik: A Tolnatamásihoz tartozó Gonod községben borzalmas családirtás történt. Felder Ferencnek öt éves Irén és három éves Erzsébet nevű leányait egy kútba dobta, majd maga is utánuk ugrott. Segélykiáltásaira a szomszédok kimentettek az anyát, aki csak könnyebb sérüléseket szenvedett, két gyermeke azonban a vízbe fulladt.

— Bánsági írói költeménye a pápához. Cserny Rózi bánsági írói hosszabb versben üdvözölte megválását alkalmával XII. Pius pápát. Cserny Rózi most Vatikánvárosból levelet kapott, amelyben közlik vele, hogy a pápa köszönetet mond a költeményért és áldását küldi.

— Apósa kriptájában megmérgezte magát. Buzából jelentik: Feltűnést keltő öngyilkossági kísérlet történt Buzában. Movileanu Gheorghe általános ismert kereskedő, tegnap este a Dumbrava-temetőben, apósának kriptájában mérget ivott. Tettét a temetőőr még idejében felfedezte és az életű embert kórházba szállították. Az öngyilkossági kísérletnek anyagi természetű okai vannak. Érdekes, hogy három hónappal ezelőtt apósa hasonló okok miatt a vonat elé vetette magát.

— Esküvő. Kedden, április 11-én, este 7 órakor megy végbe a gyárvárosi római katolikus plébániatemplomban Hermann Baby, Hermann János dr. táblabíró leányának és Kretschmer Hansnak, a szalonkii német iskola tanárának esküvéje.

— Autószerencsétlenségek. Bucurestiből jelentik: Súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka a főváros közelében. Egy ploestii autó ki akart kúrni egy másik gépkocsit és közben az árokba fordult. A kocsit hét utasa rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett, úgyhogy valamennyiüket kórházba szállították. — Ugyancsak súlyos szerencsétlenség történt a Ploestii mizlii országúton. Itt egy mizlii kereskedő gépkocsija teljes sebességgel nekirohant egy parasztszekernek, amelyet pozdorjává tört. A szerencsésül család egy tagja nyomban meghalt, ketten életveszélyesen megsebesültek.

— Nagy tűz Cernăuți közelében. Cernăuți-ből jelentik: Borzalmas tűzkatasztrófa érte a cernăuți megyei Cadodesti községet. Holic Stefan gazdálkodó házában tűz keletkezett és a lángnyelvek átcsaptak a szomszédos épületekre is. Alig egy óra leforgása alatt a község egyetlen lángtenger volt. A városból csak órák múlva érkezett meg a segítség és a tűzoltóság munkája eddig csak annyiban járt sikerrel, hogy a tűz tovatörését megakadályozták. A község egy körülzárt része még mindig ég. Eddig 16 ház a hozzátartozó gazdasági épületekkel együtt elpusztult. Az anyagi kár mintegy 4 millió lei. A tűz oltása során négy gazdálkodó súlyosan megszegett.

— Husvét őrünnepek. Popovici Virgil ezredes-prefektus vezetése alatt tegnap Temes-torontál megye prefekturái hivatalának osztályvezetői tiszteltek Marta Alexandru dr. királyi helytartónál, akinek boldog husvét őrünnepeket kívántak. A helytartó meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

— A kerületi vasútigazgatóság új beosztása. Megírtuk, hogy a kerületi vasútigazgatóság működési területében új beosztás készül. Ennek az új beosztásnak már április elején kellett volna végbenemnie, de azt három hétre elhalasztották. Az új beosztás alapján a temesvári kerületi vasútigazgatóság a Temesvár-bucuri restii vasútvonalnak csak Karánsebesig terjedő részét igazgatja, míg a Karánsebes és Orsova közti rész a craiovai igazgatóság hatáskörébe kerül. Ezzel szemben a temesvári igazgatóság megkapja az erdélyi vonalat egészen Alvincig, ezenkívül a Petrozsény-lupényi vonalat is.

A glükker és a papírsárkány

ideje a tavaszi langyosság. Parkokban, tereken, aszfaltjárdákon glükkerző fiúk hangos zívaja emlékezteti a felnőtt járókelőt boldog gyermekkorára. Gurul a kőből és az üvegből készült színes golyó csillogó szemek nézik, hol áll meg, kacag a nyertes és busul a vesztes. A következő iramban azonban könnyen vesztes lesz a nyertesből és vesztesből nyertes. Más fiúk szaladnak végig az uccán és kezükben ott szorongatják a spárgát, melynek másik végén magasant fent a levegőben ott van a vékony nádra, vagy zindelyléc-re kifeszített papírsárkány. Bűszkék sárkányukra, mint a pilóta, aki repülőgéppel első díjat nyert. Csak akkor szomorodnak el, ha a sárkány a villamosvezetéken, vagy valamely fa koronáján fennakad. De aztán addig mesterkednek, ügyeskednek, amíg légi járműüket megszabadítják kellemetlen helyzetéből... Boldog gyermekek, akiknek legfőbb gondjuk ma a glükker és a papírsárkány.

— Elégedetlenek az angol nők. Megint elégedetlenek az angol nők. Azt panaszolják most, hogy illetékes helyen nem honorálják eléggé közéleti és tudományos munkásságukat. A maguk dolgában igazán ritkán emlekednek azokról, de ezt a méltánytalanságot már nem tűrhetik tovább. Erdemes, kiváló nőket egyszerűen mellőzik a kitüntetésekkel, ha pedig kapnak valamit, az olyan jelentéktelen kis ordo, hogy a férfiak el sem fogadják. Noha tettek anynyi szolgálatot a hazának, hogy komolyabban megbecsülésre igényt tarthassanak. Egyenjogúságot kérnek tehát a kitüntetések terén is. Most, hogy a politikai egyenjogúsítás huszonnegyedik évfordulóját ünneplik, különösen időszerű ez a kérdésük. Lady Astor, az angol közélet kiváltsága, szintén helyesli a mozgalmat. „Ha a nők nem harcoltak volna olyan önfeledően az egyenjogúsításért — mondja —, ha nem lettek volna közöttük, akik életüket áldozták ezért a célért, akkor a mai kor fiatal és vidám női nem lennének olyan vidámak és olyan szabadok.” Olvasva Lady Astor harci riadóját, valóban el kell hinnünk, hogy akadhatsz Angliában nők, akik — meghalnak egy kitüntetésért.

— A Déli Hírlap segélyalapja javára egyik olvasónk Szűz Mária nevében ötven leit adományozott.

— KONYHABERENDEZESI TÁRGYAK acélárak, lakás díszítése, valamint vásárú olesón kapható Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár Belváros.

— A TEMESVÁRI LLOYD-TÁRSULAT VAGYONA A KERESKEDELMI KAMARA BIRTOKÁBAN. A temesvári kereskedelmi és iparkamarához április hó ötödikéről keltetett és 1478 számú nemzetgazdasági minisztériumi leirat érkezett, amely a kamara vezetőségét arról értesíti, hogy a Lloyd-társulatot a minisztérium 1105. számú határozatával feloszlatta és ezen rendelkezés értelmében a kereskedelmi kamara, mint a minisztérium illetékes megbízottja, a Lloyd-társulat vagyonát hivatalból átvenni. Ezen minisztériumai rendelkezés értelmében, hír szerint, a kereskedelmi kamara a Lloyd-társulat palotáját, mint a vagyon legfontosabb részét, már a husvét őrünnepek után átveszi.

— KÜLÖN TELEFONHÁLÓZATOT LÉTESÍT A TEMESI HELYTARTÓSÁG. A királyi helytartóság öt esztendőre terjedő munkaprogramjának egyik nagy tétele a saját telefonhálózat. Ez a telefonhálózat összeköti majd a helytartóságot Temestorontál, Arad, Krassó, Szörény és Hunyad megyék területén levő valamennyi a hatáskörébe tartozó közhivatallal, prefektúrával, szolgabíróval, jegyzőséggel, felügyelőséggel. A helytartóság saját telefonhálózata több ezer kilométer hosszúságú lesz és összesen negyvenhat millió leibe kerül.

Mozi

VASARNAP ÉS HÉTFŐ.

APOLLÓ: Meziköbi bosszú (angol film).
ATLANTIC: A 2. számú kémiroda (angol film).
Leányok fehérben (német film).
CAPITOL: Ju-ju (német film).
RIVOLI: Szerelm titokban (német film).
SCALA: Dalol a tavasz (angol film).

KEDD, ÁPRILIS 11.

APOLLÓ: Névtelen emberek (angol film).
ATLANTIC: A 2. számú kémiroda (angol film).
Leányok fehérben (német film).
CAPITOL: Ju-ju (német film).
RIVOLI: Szerelm titokban (német film).
SCALA: Dalol a tavasz (angol film).

(—) A temesvári református egyesületek műkedvelő előadásai. A református férfiszövettség gyárvárosi tagozata és a református ifjúsági egyesület — mint már jelentettük — husvét őrünnepeken műkedvelő színelőadást rendeznek. Az ezen alkalommal előadásra kerülő darabok és a szereplők a következők: 1. A jó Isten foltzó szűcse. Mese, írta Móra Ferenc. Előadók: A foltzó szűcs Bakos László, a felesége Gáspár Karola, egy angyal Szűcs Rózsika, a halál Szatmári Károly. 2. Az adóhivatal. Bohózat, írta Vaszary János. Előadók: Tanácsos Uladzi Balázs, tanácsosné Uladzi Balázs, Mancsi: Berger Hanni, Krabek: Erdei Árpád. Kémény: Uladzi Béla, Horvát: Tatár Ernő, Szolga: Vass József. 3. Holnap újság meghalok. Bohózat, írta Vaszary János. Előadók: Főnök: Uladzi Balázs, Lili a leánya: Berger Hanni, Fekete: Tatár Ernő, Wurm: Uladzi Béla, végrehajtó: Erdei Árpád, Pech Flórián: Kátay Bálint, Manó szolga: Vas József. Rendezők Bakos László és Kátay Bálint. Husvét első napján, vasárnap este a gyárvárosi munkástelepen levő Petneházi-féle vendéglő nagyertermében, második napon, hétfőn este pedig a református házában levő gyülekezeti teremben megy végbe a műkedvelői előadás, amely iránt előre is nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az előadás mindkét este félkilenc órakor kezdődik.

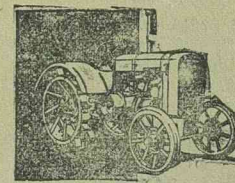
(—) ORVOSI HÍR. Márk Frigyes dr. rendelését újra megkezdte. IV. Str. Fröbl 31 szám alatt.

(—) ÜNNEPI ISTENTISZTELET. A temesvári izraelita hitközség mindkét templomában a Pészach ünnepi istentisztelet az előestéken, vasárnap és hétfőn 1/4 8 órakor, a muszaf hétfőn és kedden délelőtt 10 órakor kezdődik. Kedden reggel és délelőtt 11 órakor mazkir.

— „Anglia örökös révkalauza”. Londonból jelentik: Az angol király és királyné legutóbb megsemmelt az angol légiforgalmi konszern legújabb repülőgépeit, amelyek az Atlanti óceán fölötti rendszeres légijáratok lebonyolítására épültek. A „Cabot” típusú hidroplánok nagyon megnyerték az angol uralkodópár tetszését és sok szerencsét kívántak a pilótáknak pompás gépeikhez. Ezt a repülőgéptípust John Cobat-ról, a híres angol-olasz kutatóról nevezték el, aki 1494-ben Kanadát felfedezte. Az angol trónon akkor VII. Henrik ült, aki szívvel-lélekkel tengerész volt maga is. Amikor Cabot visszatért Angliába és uralkodója lába elé helyezte az újonnan felfedezett országot, VII. Henrik „Anglia örökös révkalauzává” nevezte ki a felfedezőt. Az alapító oklevél szerint a cím öröklődik a családban, úgyhogy a Croydonban lakó Frank Cabot, aki dédülkőnkéje a nagy felfedezőnek, ma is büszkén viseli a címet és felveszi a címmel járó évi 20 font sterling járadékot.

— Nagy gond Franciaországban. Évtizedek óta komoly gondot okoz Franciaországban a népesedési arányszám csökkenése. Az elnéptelenedés jelenségei majdnem valamennyi fajnál jelentkeznek, de sehol sem olyan mértékben, mint Franciaországban, ahol a baj gyökerei is mélyebbre nyulnak vissza, mint másutt. A népesedés visszaesése Franciaországban 1801-ben kezdődött, a forradalmak és a napoleoni háborúk nagy vérvesztéseinek visszahatásaként. 1750-ben Franciaország népessége még egész Európának majdnem egyötödét tette ki és sokkal nagyobb volt, mint bármelyik európai országé. Ma a kontinens népességének csak egytizede maradt meg és egyenlőre a nagyhatalmak összes népességének, míg a francia forradalom idején több mint egygyede volt. A társadalomtudomány statisztikusai attól tartanak, hogy ha a születési és halálzási arányszám a jövőben nem alakul kedvezőbben, akkor Franciaország lakossága 1985-ig le fog csökkenni a mai negyvenkét millióról harmincnégy millióra, ha pedig a halálzási arányszám a születések rovására tovább emelkedik, akkor még lényegesebb elnéptelenedésre kell elkészülni.

„DEUTZ“ Diesel-Traktorok

a legmodernebb
szerkezetűek
és üzemben a
legolcsóbbak

Ing. BEISZER Timisoara IV. str. Seiler 9

Lilian Harvey az első tavaszi vasárnapon virágokat szed

Találkozásom a jósnővel, aki az ördöggel szövetezik

A babona még mindig él és virul. — Hatásos eljárás a hűtlen feleség visszaadásgetésére

Bár a huszadik század közepe táján vagyunk, az emberek éppen olyan babonások, mint ötszáz, vagy ezer évvel ezelőtt. Falun a néphit az idők folyamán annyira gyökeret vert, hogy kiirtása szinte lehetetlennek látszik. De nem sokkal kedvezőbb a helyzet a városban sem, mert itt is a lakosság túlnyomó része erősen babonás. Hogy ez valóban így van, azt talán legjobban azok a titokban működő kártyavetőnők, jósök és egyéb babonás dolgokkal foglalkozó asszonyok tudnák igazolni, akiknek „ipara”, mint mindig, ma is nagyszerű jövedelmet biztosít számukra. A cigányleány, akit véglegesen elhagyott, a szobaleány, aki kedvesét magához szeretné „láncolni”, az úrileány akinek élete leendő párjával komoly nézeteltérése támadt és a nagyszógos asszony, aki férje viselkedésével nincsen megelégedve, sőt még a férfiak közül is sokan ezekhez a javasasszonyokhoz fordulnak segítségért. Legtöbbjük meg van győződve, hogy máshonnan nem várhat segítséget, csak tőlük. Akinék csak egyszer sikerült betekintést nyernie ezeknek a kártyavetőnőknek és minden bajra „orvosságot” tudóknak boszorkány konyhájába, az kiilönös tapasztalatokat szerezhetett.

Van itt a belváros szívében egy ilyen „boszorkány”, akiről azt mondják, hogy a jövődömondáson kívül, főleg

hájtalok készítésével keres szép összegeket.

Elhatároztam, hogy meglátogatom és mint a felesége által elhagyott férj, kérem segítségét. (Mellékesen legyen mondván, nincsen feleségem.) Mielőtt felkerestem volna, a terepet egy barátommal a jósnőt előkészítettem. Hogy minden jól sikerüljön, barátom diszkrétan néhány rám vonatkozó adatot is közölt velem.

A jósnőt az esti órákban kerestem fel. Az egyszerűen bútorozott szobában misztikus fény derengett, mert a villanykörte sűrű fekete fátyollal volt letakarva. Ugyancsak fekete fátyollal volt a tükröt is. Általában a gyász színe uralkodott, mert maga a jósnő is, aki erősen ki volt festve, fekete ruhát viselt. A jövőlátó hölgy már benne taposott a negyvenben. Előadtam jövetelem célját. Feleségem elhagyott, hallani sem akar a visszatérésről, mit lehetne tenni?

— Kérem, mindenekelőtt megnézzük, mit mond a kártya. — Hangja határozott volt és megabízó.

Ezzel mindjárt előszedte a sok használatból megkopott lapokat. Néhány pillanat alatt már az asztalon szétterítve feküdtek. A kártyavetőnő ezután ilyeneket mondott:

— Hm, hm... persze, hogy elhagyta a felesége... Egy fekete férfi miatt ment el. Úgy látom, hogy valami jóbarátféle, vagy ilyesmi miatt történt a dolog. Kérem, tessék csak mondani, nem járt Önhöz huzamosabb ideig, egy olyan férfi, mint amilyent leírtam?

— De igen, — válaszoltam a világ legtermészetesebb hangján — jöttek ismerőseim, barátaim és magam is valami ilyesmire gyakran szom.

— Természetesen — folytatta — ahogy mondtam. Látom, a fekete férfi, megint kijött. (Közben újra kirakta a kártyákat). Kérem most már biztos, hogy ez az ember csinálta a bajt. Láttam én azt már az első pillanatban. De azért, ahogy itt ez a tök ász mutatja, az asszony mint-ha megbánta volna tettét és gondolkozik. Talán vissza akar térni, talán nem...

Most felveszi az asztalról a piros királyt. Hosszasan nézi, majd rosszalóan közli:

— Ugy látszik, mégsem... Nem, nem akar Önhöz visszatérni. (Ebben tényleg igaz van.) A kártya kérem tisztán kimutatja, hogy hallani sem akar a visszatérésről...

Miután helyzetem ilyen reménytelen, érdeklődöm, hogy mit lehetne tenni.

— Hát, kérem — mondja titokteljes arccal — én más módon tudnék segíteni, bizonyos eljárásokra volna szükség. Ez természetesen pénzbe kerül.

Végül is megállapodtunk, hogy siker esetén, vagyis, ha a feleségem ott hagyja a feketét és visszatér hozzám, ezer lejt fizetek. Megbeszélésünk értelmében másnap este újra felkerestem és ekkor megkezdődött a tulajdonképpeni babona. Az „ördög cimborája” két meggyújtott gyertyát helyezett az asztalra, az amúgyis gyenge villanyfényt pedig leoltotta. Közölte, hogy néhány percen belül meglátom a feleségem. (Erre valóban kíváncsi voltam). Ezután a két gyertya elé pohár vizet helyezett, majd elkérte a karikagyűrűmet. (Előrelátó voltam és a gyűrűt még első látogatásom előtt beszereztem). A gyűrűt beejtette a vízbe és felszólított, hogy minden figyelmemet a pohár fenekén nyugvó karikagyűrűre összpontosítsam. Feleségem arcmása ugyanis a gyűrűben fog megjelenni. Néhány pillanatra szótlanul figyeltem, majd a kártyavetőnő a halálos csöndet várattunk megtörve, így szólt:

— Figyeli, már látszik valami, még egészen elmosódva, de azért lassan tisztul a kép. Igen, egyre tisztább, én már egészen jól látom. A felesége csinos nő, nem csoda, azt a fekete ember elcsábította. Ugye most már Ön is egészen tisztán látja.

Megdöbbenő és neveléses, hogy ez a boszorkány milyen komolyan, milyen ellentmondást nem tűrően mondja mindezt. Kétségtelen, hogy ennek a szugesztiónak a legtöbb esetben nem marad el a hatása és így azután valamennyi páciense valóban „látja” azt, akit látnia kell. Mondanom sem kell, hogy a karikagyűrűm kívül egyebet nem láttam, a válaszom azonban mégis az volt, hogy „igen, mint-ha valóban látnék valamit”. Még egy-két percig néztük a pohár fenekét, majd pedig újabb hókuszpókusz csináltam. A jósnő egy 1 kilogrammos papírzsákot vett elő, amelyben só volt. Most pedig utasítása értelmében a köveket csináltam: Jobb kézzel kinyitottam a kályha ajtaját és ugyancsak jobb kézzel háromszor egymásután az izzó parázsra egy-egy marék só-t hintettem. Közben érzékét mormoltam:

— Könyörgöm az ördöghöz, hogy mindaddig ne legyen nyugodt, amíg vissza nem térsz.

Ezt egymásután pontosan hétszer ismételtam. Jött végül a harmadik eljárás. Pontosán éjfélkor kimentünk a kertbe, ahol a csodálatos asszony kis kalapács segítségével vagy ötven darab gombosít vert bele az egyik szilvafába. Amikor mintegy fél óra múlva ezzel elkészült, egy szegetet és egy 1 lejezt dobott el. Közben, háromszor egymásután így kiáltott fel:

— A szeggel megpáthollak, a pénzzel megfizellek!

Mint utólag megtudtam, ezeket a szavakat egyenesen az ördöghöz intézte. A különös eljárás azonban még nem ért véget, mert miután a fennírtakat az ördöggel közölte, nekem húszonégyszer meg kellett a fát ráznom. Mondhatom a feleség vissza-szerzésnek ez a legnehezebb része és még szerencse, hogy a szegény szilvafa türelmes. Annyi azonban bizonyos, hogyha minden este ötven gombosít kénytelen eltűnni és húszonégyszer megrázzák, úgy rövidesen kiszárad. Szegény szilvafát, őszintén sajnáltam és ezért az iránt érdeklődtem, hogy a gombosít-beverés helyett, nem lehetne-e valamilyen más megoldást találni. A határozott válasz szerint, ez elengedhetetlenül szükséges, mert itt tulajdonképpen nem is fa, hanem a távol lévő feleség kapja a tűszúrásokat.

Meglepetéssel még arról is értesültem, hogy a só-tüzelés és a szilvafa kirázás háromszor hét napig, vagyis három hétig tart, mert az eredmény csak ebben az esetben mutatkozik. Távozás előtt még a következő tanácsokat kaptam, amelyeket időközben szintén be kell tartanom:

— Az ágyból jobblábbal kell lépnem, az ajtót jobb kézzel kinyitni, az uccám a jobboldali gyalogjárón haladni, keményseprő láttán a ruha egyik gombját megfogni, tarka ló után háromszor visszafordulni...

Milyen szerencse, hogy nincsen feleségem...
Róbert József.

Rádió

VASARNAP, APRILIS 9.

Bucuresti. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés. Sport Vízalásjelentés. 13.05: A hangverseny folytatása. 13.31: Szórakoztató zene. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés. 14.25: Reklámhangverseny. Utána: A falú órája. 15.20: Román népdalok. 15.40: Előadás falúsiak részére. 16: Radulescu zenekara. 18.02: Fúvószenekari hangverseny. 19: Táncczene. 20: Krisztus feltámadása. 20.15: Hangverseny. 21.05: Énekhangverseny. 22.10: Szerelmi dalok a világ minden tájáról. 23.10: Régi és új táncok.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Görög katolikus istentisztelet. 12: Katolikus istentisztelet. 1.30: Fúvószenekar. 2.10: Hírek. 3: Magyar Imre cigány zenekara. 4: Szolnoki Imre előadása. 4.45: Pécsi Sebestyén orgonál. 5.30: Hankiss János dr. előadása. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.20: Táncclemezek. 7: Erdősi Károly útiképei. 7.50: Gulácsy Irén elbeszélése. 8.29: Sporteredmények. 8.30: A pacsirta. Énekes játék 3 felvonásban. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: A magyar-jugoszláv válogatott ökölvívómérkőzés közvetítése. 11: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Kóczé Antal cigányzenekara muzsikál. 12.30: Szabó Kálmán jazzhármasa. 1.05: Hírek.

Bécs. 19.50: Hangverseny. 21: Szórakoztató zene. 23.30: Táncczene.

Belgrád. 19.30: Lemezek. 21: Szórakoztató zene. 23.15: Táncczene.

Milánó. 22: Szórakoztató zene. 24.15: Táncczene.

Strassburg. 21.15: Szórakoztató zene. 23.44: Hangverseny. 24: Táncczene.

Varsó. 20.30: Hangverseny. 21.30: Szórakoztató zene. 23: Táncczene.

HÉTFŐ, APRILIS 10.

Bucuresti. 12: Szórakoztató zene. 13: Időjelzés, sport, vízalásjelentés. 13.15: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés. 14.25: A hangverseny folytatása. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Délutáni hangverseny. 19: Balettzene. 20: Operaáriák. 20.15: Szindarab. 21.20: Esti hangverseny. 22: Sport. 22.05: Rádiózenekar. 22.50: Énekhangverseny. 23.30: Vladescu zenekara. (Kávéházi közvetítés).

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Katolikus istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 1.30: Operazene. 2.20: Hírek. 3: Hanglemezek. 4: Hárman mesélünk. 4.30: Szalónzene. 5.30: Trócsányi Zoltán előadása. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Honvédzene. 6.40: Melocco János dr. előadása. 7.40: Nyírő József városképe. 8: Karácsonyi Margit és Cselényi József magyar nótákat énekel. 9: Hűség próbája. Vigjáték egy felvonásban. 9.50: Heinemann Ede jazzzenekara. 10.40: Hírek. 11: Kroume Djamidjeff énekel. 11.30: Hangverseny. 23.4: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Bécs. 19.45: Szórakoztató zene. 21.15: Hangverseny. 23.30: Táncczene.

Belgrád. 22: Hangverseny. 22.30: Szórakoztató zene. 23.15: Táncczene.

Milánó. 21.30: Lemezek. 22.30: Szórakoztató zene. 23.25: Hangverseny. 24.15: Táncczene.

Strassburg. 20.30: Szórakoztató zene. 21.15: Hangverseny. 23.45: Lemezek.

Varsó. 20.30: Szórakoztató zene. 22.15 és 23.40: Táncczene.

KEDD, APRILIS 11.

Bucuresti. 12: Könnýzene. 13: Időjelzés, sport, vízalásjelentés. 13.05: Sibiceanu-zenekar. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 18: Jean Marcu zenekara. 19: Táncczene. 20: Előadás. 21.15: Operatársulatok. 21.25: Ismert énekesek hanglemezei. 22: Rádióhírek, sporteredmények. 22.15: „Kreuzer” bécsi együttes hangversenye. 22.45: Filmzene. 23.15: Tandín-zenekar.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.10: Felolvasások. 1.10: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Szalónzene. 3.35: Hírek. 5.10: Bábszínház. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Asszonyok tanácsadója. 6.40: Fátyol Jancsi cigányzenekara. 7: Bosing Béla előadása. 7.55: Papp Lajos előadása. 8.30: „Márta”. Vigopera 3 felvonásban. 9.30: Hírek. 10.20: Hírek. 11.15: Táncclemezek. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Lovászi Ferenc cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Bécs. 20: Hangverseny. 21.10: Szórakoztató zene. 23.35: Táncczene.

Belgrád. 22: Hangverseny. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Szimfonikus hangverseny.

Strassburg. 20.30: Hangverseny. 21.15: Szimfonikus zene.

Varsó. 20: Hangverseny. 22: Szimfonikus hangverseny.

Bevonultak!

Bárhol is legyen, ne felejtse el, hogy néhány nap múlva lesz a 19. sorsjáték II. osztályának a húzása.

Üzenjen azonnal haza, hogy megújítsák sorsjegyét az

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

II osztályára!

Húzás
ÁPRILIS 15.-ÉN

LEGUJABB

Felbomlott az angol-olasz Földközi tengeri egyezmény

Londonból jelentik: Angol politikai körökben általánosságban a várakozás álláspontjára helyezkedtek. Természetesen ez fokozott mértékben vonatkozik az angol kormány állásfoglalására. Az angol kormány bevárja a német és több más európai állammak az állásfoglalását és különösen nagy érdeklődéssel tekint Jugoszlávia állásfoglalása felé. Londoni körökben azt állítják, hogy

az olasz eljárás éles ellentétben áll a múlt évben megkötött angol-olasz triemneri egyezménnyel,

mert ebben Olaszország kifejezetten vállalkozott arra, hogy a Földközi-tengeren a status quot tiszteletben tartja.

KÉT NAGYFONTOSÁGU SZERZŐDÉS BOMLIK FEL

Londonból jelentik: Az angol külügyi hivatalban szombaton délelőtt miniszteri értekezlet volt az albán események miatt. A Skóciában tartózkodó Chamberlain miniszterelnök helyett az értekezletben Sir John Simon kincstári kancellár elnökölt és Halifax lord külügyminiszter részletesen beszámolt az albániai eseményekről.

Berlinbe érkezett jelentések szerint Anglia az albán események miatt egyoldalúan felbonthattnak tekintik az angol-olasz egyezményt, a melyet tavaly ősszel parafáltak és arra az álláspontra helyezkedik, hogy Róma lépése megszüntette a Földközi-tengeri status quot, amely a megállapodás egyik legfontosabb része. A berlini lapok szerint így most már

két nagyfontosságú szerződés felbontása fenyeget: a német- lengyel és az olasz-angol szerződés.

Londonból jelentik: Halifax külügyminisz-

ter elhatározta, hogy a nemzetközi helyzetre való tekintettel a husvéti ünnepeket Londonban tölti. Pénteken az egyes nagyhatalmak képviselői egymás után keresték fel a külügyi hivatalt. Halifax külügyminiszter ezenkívül a bolgár követet és a jugoszláv ügyvivőt is fogadta. Tilea román követ ugyszólván egész délután a külügyi hivatalban tartózkodott. Délután négy óra körül a török nagykövet jelent meg a külügyminiszteriumban, ahol sir Alexander Cadogan államtitkár fogadta.

Péntek este az olasz ügyvivő megjelent a külügyi hivatalban. Hír szerint az ügyvivő felvilágosítást adott az albániai olasz hadműveletekről.

GERALDINE KIRALYNÉ BETEGSZÁLLÍTÓ AUTÓN MENEKÜLT GÖRÖG-ORSZÁGBA

A Reuter-ügynökség athéni jelentése szerint Geraldine albán királyné Florinoba érkezett. Florino város Görögországban van, az albán-jugoszláv határ közelében, kétszáz kilométerre Tiránától.

Geraldine királyné Florinába való menekülésének részletei csak most válnak ismeretessé. A királyné a trónörökös és édesanyja társaságában betegszállító autón tette meg a 250 kilométeres utat. A királyné olyan gyenge, hogy állandó orvosi ápolásra van szüksége és így a legkiválóbb görög szakorvos utazott Florinába, hogy Geraldine királyné segítségére legyen. A menekülők kísérete senkinek sem volt hajlandó elárulni a menekülés körülményeit, csupán anyai szívárgott ki, hogy a királyné mindenképpen férje mellett akart maradni, azonban Zog király határozott kívánsága volt, hogy felesége és a trónörökös biztonságban legyenek.

= KÖZGAZDASÁG =

Uj alapokkal táplálják a Casa Constructiilort, amely az új törvény szerint autonom vállalat lett

A cél: a munkás és tisztviselőházak építésének megkönnyítése

A munkaügyi minisztérium a munkásépítések megkönnyítése és elősegítése érdekében a kilenc évvel ezelőtti alakult, de programjából csak alig valamit realizáló Casa Constructiilor gyökeres reorganizálására törvényt készített, amelyet a Hivatalos Lap március 30-i számában már ki is hirdettek.

A törvény szerint, a Casa Constructiilor önálló jogi személyiség, autonom ügykezeléssel, amely a munkaügyi minisztérium mellett működik. Célja hogy elősegítse a megfelelő anyagi eszközökkel nem rendelkező lakosság, elsősorban pedig a munkásbiztosítói tagjainak és tisztviselőinek a saját ház megszerzését, illetőleg felépítését. E célból a Casa Constructiilor háziépítési akciót folytat le, telkeket vásárol parcellázásra, hosszabb lejáratú kölcsönöket folyósít és esetleg köztisztviselők részére épít. A Casa Constructiilor típus munkás-háziépítésekre is berendezkedik. Az épített házak ellenértékének visszafizetését maximálisan 20 évben, a jelzálogkölcsönök maximális idejét pedig tizenöt évben állapítja meg a törvény, amely 15-20 éves teljes adó- és illetékmentességet biztosít az ilyen házakra.

A Casa Constructiilor törvényének kedvezményében részesülnek a munkásbiztosítói tagjai, ha legalább három évig megszakítás nélkül fizették a járulékokat, legalább 25 évesek és legfeljebb 55

évesek, valamint a véglegesített köztisztviselők, legalább öt éves megszakítás nélküli szolgálattal.

A Casa Constructiilor pénzalapjait fedezi: Az 1939-40. évi költségvetésben szereplő 20 millió lei állami szubvenció, a munkaügyi minisztérium költségvetésben évenként szereplő 25 millió, a központi munkásbiztosító által adandó évi 5 millió szubvenció. Ezenkívül azok a vállalatok, amelyek

ötnél több alkalmazottal dolgoznak, az általuk nyújtott összefizetés után 0.30 százalék illetéket fizetnek.

Az alkalmazottak hetenként 1 leut fizetnek a Casa Constructiilor javára. Ezek az új illetékek április 1-én lépnek életbe.

A fentiekben kívül a tartományok, megyék és városok a lehetőség szerint kötelesek munkás- és tisztviselőházakok céljaira telket rendelkezésre bocsátani.

A központi munkásbiztosítót kötelezi a törvény, hogy évenként minimálisan 50 millió leut adjon a Casa Constructiilornak kölcsönképpen az építkezési alaphoz. Az építkezések elősegítésére költséget bocsáthat ki a Casa Constructiilor. Ha a költségek bocsájtás értéke meghaladja az 50 millió leut, úgy ahhoz a minisztertanács engedélyre van szükség. A költségek fedezetül szolgálhatnak a Casa Constructiilor által kapott jelzálogok. A törvény április 1-én lépett életbe.

A földmivelésügyi miniszter részletes terveket dolgozott ki az állattenyésztés fejlesztésére

A földmivelésügyi minisztérium most tette közzé az ország állattenyésztésének fejlesztésére kidolgozott tervzetét. A minisztérium különösen az állathizlalást szándékozik a jövőben fokozottan támogatni és számos intézkedést tervez, amelyek megkönnyítik a hízalással foglalkozó gazdák helyzetét.

A terv szerint államilag fogják megszervezni a takarmány- és tápanyag-ellátást s ezeknek az anyagoknak a szállításánál a vasut jelentős fuvardíjkezdményt biztosít. Bizonyos számú állat felüli állomány után a gazdáknak ma kereskedelmi adót kell fizetniük, ha az állatokat hízalás céljából tartják. A tervzet szerint ezt az adót teljesen megszüntetik. Foglalkozik a terv az állatbiztosítás kérdésének megoldásával is, ami jelenleg magánalapítású szövetkezetekre és különböző biztosító intézetekre van bízva. A terv szerint az állatbiztosítást államilag fogják megszervezni.

A tervzet indokolása kifejti, hogy az ország kivitelét jelentősen lehetne fokozni, ha az állathizlalásra nagyobb gondot fordítanak, mert külföldön állandó érdeklődés nyilvánul meg a hízott ökrök és hízott sertés iránt.

Árfolyamok

SZOMBAT, ÁPRILIS 8.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vétel, a második az eladást jelenti) Holland forint 75-76.78, belgas 23.74-24.08, angol font 662.40-672.25, olasz lira 7.172-7.172, dollár 141.17-143.24, francia frank 3.57-3.78, svájci frank 32.08-32.57. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.898-3.05 pengő 25 és 26.50-27, német márka 40.50-41.50.

— Gyári lerakatok után fizetik a forgalmi adó különbözetet. A forgalmi adók felemeléséről mult számunkban beszámoltunk. Pénzügyminiszeri rendelet szerint a gyári lerakatoknál levő nyersbőrök, gyapothulladékok, kalapanyagok és ambalaje deszkák (amelyeknek forgalmi adóját felemelték), felleltározandó és a lerakatok tartoznak a forgalmi adó különbözetét megfizetni. Ezen árak után a gyárak már fizettek forgalmi adót, de az eladás időpontja április 1-én tul esik, mert különben nem volnának még raktáron. Ezért kötelesek a különbözetet megfizetni.

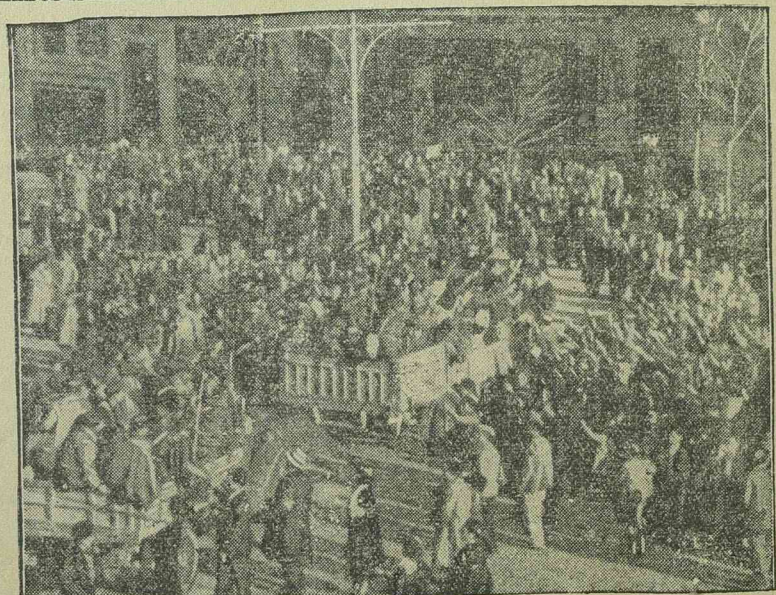
— Semmitőszéki döntés a szellemi és fizikai munkás fogalmáról. A munkaszervezési törvény alkalmazásának legérdekesebb kérdését képezi a fizikai és szellemi munkás fogalmának körülhatárolása. A törvény különböző módosításai és a joggyakorlat e tekintetben már sokat végeztek, mégis felmerülnek vitás kérdések. Ilyenek egyikeben döntött a semmitőszék III. tagozata. Az ügy még az inarthatóság előtt indult meg és egy autóbuszvállalat sofőrje azon a címen kérte, hogy szellemi munkásnak minősítsék, mert a sofőr rendes teendőin kívül, reá volt bízva a kalauz ellenőrzése is. A semmitőszék a felperes által beadott felfolyamodást elutasította azzal az érveléssel, hogy ha a fizikai munkás részben szellemi munkát végez, akkor az általa végzett munkakörök között a predomináló munkakört tekintik döntőnek. Egyébként a szellemi munkás fogalmát az adja, hogy az részt vesz a vállalat irányításában és nemcsak a végrehajtásban. A sofőr-alperes által előadott munka jóval kisebb volt, mint a tulajdonképpeni sofőri tevékenység, ezért csak fizikai munkásnak tekinthető.

— A KERESKEDŐK HITELEZÉSE UTANI ILLETÉK. Sok vitára és eltérő magyarázatokra adott alkalmat eddig a bélyegtvörvénynek az a rendelkezése, amelynek alapján a kereskedők egyszerű áruhitelkezései után 3 ezrelék adó befizetését követelte a pénzügyi hatóság minden esetben, amikor a fizetés nem történt meg 6 hónap alatt, noha a kereskedő akaratán kívül, a vevő mulasztásából eredt a hitellezés meghosszabbodása. A most április 1-én a bélyegtvörvény módosítása tárgyában közzétett új törvény lényegesen tisztázta a helyzetet és legalább részben méltányolta a panaszokat. E szerint: iparosoknak és kereskedőknek áruk eladásából eredő és hat hónappal hosszabb időtartammal bíró akár egyszerű hitellezési követelése 0.3% lei proporcionális adó alá esnek. Nem kell azonban ezt az adót fizetni olyan követelések után, amelyek váltóval voltak fedezve. Az adót a kereskedő könyvei alapján, a számlának első lezárása után kell befizetni az évközi legmagasabb napi egyenleg alapján számítva. A későbbi évek számla lezárási alkalmával már csak az egyszer megadottnál magasabb hitellezési összeg többlete esik adókötelettség alá. Ezen rendelkezések szerint tehát csak kereskedők, illetve iparosok részére nyújtott áruhitel esik adó alá, ha hat hónappal hosszabb ideig áll fenn a tartozás, de ez is csak akkor, ha váltóval nem volt fedezve; ugyan azon céggel való összekötöttségben pedig a későbbi évek számláin már csak az egyszer megadózott egyenleg felül mutatkozó többlet-tartozás után kell még a három ezreléket befizetni. Az Aradi Kereskedelmi Testület felhívja tagjainak figyelmét a törvénynek ilyen értelmű végrehajtására.

— HARMINC KILOGRAMM SÜLYIG KÜLDHETŐK CSOMAGOK A POSTÁN. Megirtuk, hogy a posta vezérgazgatósága április 1-én új tarifát léptetett életbe. Ugyanakkor a posta revidálta a szállítási szabályzatot is. A módosítás szerint a posta harminc kilogramm súlyig vesz fel postacsomagokat az ország bármely községébe, míg Bucarestbe 50 kilogrammos postacsomag is küldhető. A rendelet ugyancsak április 1-én lépett életbe.

— Az óvások statisztikája. Az év február havában az országos statisztika szerint 5.857 darab váltó került óvatolásra 50,185.286 lei értékben. Ez a januári eredménnyel szemben 22 százalékos csökkenést jelent, míg a mult év februárjának eredményével szemben 2 százalékos csökkenést. A legtöbb óvatolt váltó az ipari centrumokban, mint Bucegi, Dunărea és Prut tartományokban fordult elő.

— Állandó román ipari kiállítás Palesztinában. Bucurestiből jelentik: A tel-avivi román-palesztinai kereskedelmi kamara lépéseket tett, hogy Palesztinában állandó román ipari kiállítást tartsanak nyitva. A kiállítás célja, hogy megkönnyítse bizonyos román ipari cikkeknek a palesztinai piacon való elhelyezését. Főleg olyan cikkekről lenne szó, amelyeket Palesztina eddig Német- és Olaszországból importált. Tel-Avivban egyébként hasonló lengyel ipari kiállítás is van.

Madrid örömmámorl an. A hozzánk érkezett eredeti felvétel, amely Franco tábornok bevonulását ünnepli.

CAPITOL április 9-től kezdve sláger
JU-JU

Németül beszélő pazar kiállítású film. Főszerepekben:
Charlotte Susa — Maria Andergast — Albrecht Schönhals

APOLLO április 9 és 10

MEXIKÓI BOSSZU Izzalmas ka andorfilm
főszerepben: WILLIAM BOYD
Április 11, 12
NÉVTELEN EMBEREK
Érdekfeszítő film. Főszerepekben: Fred Mac Murray, Madge Evans

Minden munkásnak saját ház

Ralea munkügyi miniszter megindítja a munkásház-építkezések mozgalmát

Bucurestiből jelentik: Ralea Mihai munkügyi miniszter programjának jellege már kezdettől fogva az volt, hogy igazságot teremtsen a munkásosztály részére. Ez azért vált a miniszter erős akarataivá, mert csupán az igazság elve alapján teremthető meg a tartós megbékélés a társadalmi osztályok között. Ennek a barátságának és egyetértésnek azonban olyannak kell lennie, amely nemcsak formailag létezik, hanem amely a lélekből indult, az emberi jó tulajdonságokból. Ezt az igazságot utat követve, a munkügyi miniszter az innének alkalmából ismét olyan intézkedések közeli megtételét jelentette be, amelyek lényegesen javítani, emelni kívánják a munkásosztály sorsát. Bejelentette ugyanis, hogy rövidesen nagyarányú munkásház-építkezések kezdődnek. Ezek a nagyarányú és nemes tervek jellemzik leginkább a jelenlegi politikai élet célkitűzéseit, amelyeknek egyik legfontosabb pontja a munkásosztály nevelése és helyzetének feljavítása. Ralea Mihai szerint a régi munkásház-építkezések irányítása különösen három nagy hibában szenvedett: 1. nagyon keveset építettek, 2. a munkások helyett mások kaptak pénzkölcsönöket és 3. csak Bucurestiben építkeztek. A fentiekben kívül azonban más dolgok is jellemzik a régi és új építkezési terveket. Így 1934—35-ben csupán nyolc lakást építettek 2 millió 380.000 lei értékben, 1935—36-ban pedig 18 lakást, 6.221.000 lei értékben.

Amikor én kormányra kerültem — jelentette ki Ralea Mihai munkügyi miniszter —, dacára annak, hogy a szükséges anyagi alapok teljesen ki voltak merítve, 66 lakást építettem, 27.720.000 lei értékben. A különbséget bárki láthatja, olyan nagy, mint a távolság az ég és a föld között.

A miniszter azonban nem elégedik meg csupán ennyivel, elhatározta, hogy a multban elkövetett hibákat kipótolja és hogy célját elérhesse,

se, kidolgozta a nagyarányú munkásház-építkezések tervét. Miért csak a bucarestii munkásnak legyen havi kis részletekben fizethető saját háza és a vidékieknek ne?! — hangsúlyozza a munkügyi miniszter, aki a legnagyobb mértékű igazságot akarja megteremteni minden egyes munkás számára.

Amikor a miniszter a mult hibáiról beszélt, többek között ezeket mondta:

— Ez a kevés építkezés is mind Bucurestiben történt és teljesen elhanyagolták a Prahova völgyi, resicai, zsilyölgyi, temesvári, kolozsvári, stb. munkástömegeket. A mostani új építkezési program nemcsak a fővárosra, hanem az egész ország területére kiterjed. Mindenütt nagy területeket szerzünk be erre a célra, felhívással fordulunk a városok polgármestereihez, bocsásák rendelkezésünkre a szükséges területeket, a melyeken megkezdjük a masszív épületek emelését.

Ezek Ralea Mihai munkügyi miniszter szavai, amelyekkel bejelentette azt az új korszakot, amely a munkásrétegek helyzetének javulását hozza magával, a termékeny, békés és előrehaladó korszakot.

SPORT

A Chinézul-Ilsa ma Kolozsvárott nemzeti bajnoki mérkőzést játszik

A Chinézul-Ilsa játékosai tegnap reggel Kolozsvárra utaztak, ahol ma délután a Victoria ellen nemzeti bajnoki mérkőzést játszanak. Húsvét hétfőjén a lila-kékek Brassóban vendégszerelnek, ahol az ACFR együttese lesz az ellenfelük.

A húsvéti sport program

Ma, vasárnap a Sp. München 1860 csapata vendégszerel Temesvárott. A müncheni csapat ellenfele a Ripensia együttese. Az érdekesnek ígérkező nemzetközi mérkőzés az Electrica pályán délután öt órakor kezdődik. A nemzetközi mérkőzésen kívül még húsvéti körmérkőzések is lesznek. A Progresul pályán ma, vasárnap délután három órai kezdettel Patria — Dura, délután öt órakor Victoria — Progresul. A győztesek és vesztesek hétfőn játszanak egymás ellen. A Vulturi pályán ma, vasárnap délután három órai kezdettel Fratelia — CSHN, délután 5 órakor Vulturi — Kadima. A vesztesek és győztesek hétfőn a Fratelia pályán játszanak egymás ellen. A Juventus pályán ma, vasárnap délután három órakor Cultura — Juventus.

Foto Sport-Optik
Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-lander” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.

A legjobb összeállításában szerepel Aradon hétfőn a TMAC

A TMAC csapata hétfőn — mint ismeretes, — az AMTE-val játszik Aradon barátságos mérkőzés keretében. A TMAC legjobb csapatával játszik Aradon. A temesvári csapat összeállítás-a a következő: Eischler — Galgóczy, Gerber — Faragó, Kohn, Cioban — Bücher, Reiter, Tóth, Seles, Ezöcs.

Az Újpest győzelme Hamburgban. Hamburgból jelentik: Az Újpest túrázó futbalcsapata pénteken délután a Hamburg SK csapatával mérte össze erejét és nehéz küzdelem után 2:1 (2:1) arányban győzött.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

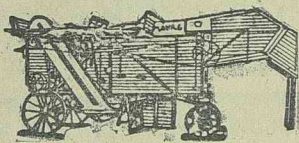
A Déli Hírlap eredeti regénye
rta: Félegyázi András

Utánnyomás dícs.
— És úgy nem lesz baj, ha madame d'Hiver-től pénzt csalsz ki a receptek segítségével?
— Semmiesetre. Azt tudod, elhatároztam, hogy a madameot egy millió frank erejéig becsapom. Csak először nem tudtam, hogy milyen módon fogom ezt megtenni. Mikor aztán a sors összehozott a német végzészekkel, akkor kezdett a fejemben valamely terv kialakulni. Tegnap aztán a véletlen remekül a kezemre játszott és hozzájutottam a két értékes irathoz.
— És ha a németek gyanakodni fognak rád?
— Kizárt dolog. Egy fiatal tisztviselőt fogtak gyanúba, aki ma reggel már megkapta felmondó levelét és három hónapra szóló fizetését.
— A szegény fiú most te miattad kenyerét veszti.
— Ne légy érzélgős, Marianne. Az erős akaratú és előre törő embereknek útja másoknak a bukásával van kiköveve. Különben is ne sajnáljad azt a fiút, fiatal és maid talál magának másik állást.
Alexandre egy szelét kenyeret tartott a kezében, amelyre előbb vaját, arra pedig mézet kent. Egyszerre kapta be az egészét a szájába, fogaival összemorzsolta és amikor lenyelte, kijelentette:
— A németek ma reggel elutaztak.
Azután előszedte zsebéből a tárcáját, kivejt abból öt darab ezer frankos bankjegyet és Marianne elé tette az asztalra:
— Ezt a tiszteletdíjat kaptam tőled az utolsó éjszakáért. Tedd a többihez.
Marianne, aki alapjában véve kapzsi, a farkaságig takarékos nő volt, a pénz látására felvidámlt. Egyszerre elszórt mindent agályaoskodása.
Ujból a szekrényhez ment és egy dobozt hozott. A ridiküljében keresgélt és csakhamar meg-

találta a doboz kulcsát. Amikor a fedél felpattant, egész halom bankjegy volt látható, azonkívül sok ezüst pénzérme is. Marianne a pénz alá nyúlt és onnan két táblájú füzetet húzott elő. Első tekintetre felismerhető volt a francia postatakarékpénztár betéti könyvecskéje.
Marianne a dobozból kiszórta a pénzt, hozzátette az öt darab ezrest, amelyet Limoujeltől kapott, aztán gyorsan számlálni kezdett.
Mikor ezzel elkészült, fölnyitotta betéti könyvecskéjét, megnézte a végösszeget, majd percnyi gondolkodás után kijelentette:
— Ha beviszem a bankjegyeket, amelyek itt vannak, akkor összesen hatvanhétézernégyszáz frankunk lesz a takarékbán. Az érpénz is majdnem ezer frankot tesz ki. Azt egyelőre itt hagyom. Vagy szükségem volna rá, Alexandre?
Limoujel nevetett:
— Dehogy is, drága pénzügyminiszterem. Nincsen nekem pénzre szükségem. Van nekem elegendő pénzem. Hiszen minden reggel tekintélyes összegeket kapok a pincértől. Ez a pénz nekem a vendégeim számlája után százalék címén jár. Sőt még adok neked hatszáz frankot, hogy kerek összegben hatvannyolcezer frankot irjanak be a könyvecskédre.
Marianne odavolt a boldogságtól.
Fölugrott és szájon csókolta Limoujelt.
— Jól van, bogaram. Csak takarékoskodj. De én most lefekszem, mert délután korábban kelek, hogy a két recept szabadalmaztatási eljárásához a kezdő lépéseket megtegyem.
Marianne gyorsan megvetette az ágat a heverőn. Mikor aztán Limoujel nemsokára lefeküdt, odaült melléje és becézó hangon szólt:
— Itt ülök majd addig, amíg elalszol, Sandy. Azután majd szépen felöltözöm és beviszem a pénzünket a postatakarékba. Jó lesz, édesem?
— Nagyon jó lesz, drágám.
— Ne féj, nem csinállok semmi zajt, nehogy fölébresszelek.
Nemsokára mélyen aludt és nem ébredt föl, amikor Marianne búcsúzóul homlokra csókolta és óvatosan fölkel mellőle.

Marianne érkezett haza.
Amikor a léány belépett a szobába, csodálkozva látta, hogy Limoujel fölül fektéből és üres jobb tenyerét bámulja.
— Mit nézel? — kérdezte.
— Képzeld, azt álmodtam, hogy madame d'Hiver kiállította számomra az egy millió frankról szóló csekket és az már a tenyeremben volt. Olyan élénk volt az álom, mintha valóság lett volna. Azért néztem most a tenyeremet, hogy a csekk nincs-e valóban ott.
— Sajnos nincsen.
— De ott lesz majd, — mondta Limoujel mély meggyőződéssel és fürgén talpra ugrott.
Miközben készülődött, folytatta:
— Hálásnak kell lennünk előre a madame iránt, akitől pénzt, sok pénzt fogunk kapni. Azért tehát megérdemel egy újabb szerelmes levél annál is inkább, mert tegnap terjedelmes irás jött tőle. A zsemben van már egy leírt vers, amelyet mellékelni fogok neki, a levelet pedig mindjárt megírom.
Marianne óvatosan visszatette a postatakarék betétkönyvét a dobozba, a dobozt meg a szekrénybe.
Limoujel hamarosan elkészült és megmutatta a verset Marianne-nak, majd megint önmagának hangosan diktálva megírta Yvonne-nak a szerelmes és a sok tarka-barka frázistól hemzsegő levelet.
Pompásan mulattak mindketten.
— Amig elútomtám föl a válaszokat, amelyeket kapsz, — csicseregte Marianne, — addig nem nyugtalanít a szerelmi levelezésed, Alexandre.
— Köszönöm a bizalmat, angyalom, csak mindig légy ilyen és ne feledezz meg olykor fogadkozásaidról.
— Nem, ne nyugtalanokj emiatt. De azért már szeretném, ha vége volna az egész alakoskodásnak és szép nyugodtan élthetnék a magunk életét.
— Elkövetkezik az is, Marianne, ma chère.
Amikor Limoujel teljesen elkészült és már a felső kabátját készült fölvenni, Marianne megkérdezte:
— Elkísérjélek, Sandy?
(Folytatása következik.)

M. Á. V. (Magyar Állami Gépgyár Budapest)

gyártmányu önbeállós golyócsapágyas acélkeretű cséplőgépek, meghosszabbított kivitel, kéttengelyű, lengőládás szalmazórendszer, fordítható dobkosár, magashyomású kenés, legnagyobb teljesítmény. Szűk udvarokon is nagyon könnyen szállítható, leggazdaságosabb üzem. A MÁV szab. beszerelhető lóherceséplő-készülék. MÁV kalapácsos daráló- és zúzógépek. Különböző gyártmányú, közismerten bevált traktorok és más üzemgépek. A legolcsóbb árakon és kedvező fizetési feltételek mellett a romániai vezérképviseletnél:

„Industria Economica“ Kereskedelmi és Ipari r. t. Timisoara, IV. Bratianu-ueca 34. Távirat: „Industria-Timisoara“, Telefon: 9-14.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési árak a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legnagyobb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetéseket előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărţan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbetr-trafik, Piata Lahovari. IV. kerület: March-trafik, Piata Kütt. — Nógrády-trafik, (Tivoli mellett) — Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Tele. fon 43-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Tele. fon 13.

Házasság
Férjhez menne csinos fiatal független úrinő, többmillió hozománnyal. Fényképeserőt követő Bizony házasságközvetítő Timisoara I., Str. Lenau No. 12. 835

Komoly, átlagon felüli, gyermektelen úriasszony berendezett lakással, megismerkedne emelkedett szellemű, biztos egzisztenciájú, kimondott úriemberrel (40-50 évesig). Részletes levelet (személyférrással) a kiadóba kérem leadni „Hóra ruif” jellegével. 842

Állást keres
Bejáró minden szakácsnő fél napi munkát vállal kisebb családnál. Éves bizonyítványokkal bír. Lehetőleg a II. kerületben. Cím a kiadóban. 937

Bucurestibe menne bizonyítványokkal rendelkező perfekt főzőnő. Mariska, III., Str. Remus 2. I. em. 864

Alkalmazás
Jól főző minden nagyon jó bizonyítványokkal, jó fizetéssel április 15-re felvétetik. Cím a kiadóban. 998

Adás-vétel
Hat család méh eladó. Tóth István Timisoara, Ronati, Str. Rosetti 43. 855

Új könyv: Bizony A férjhezmenés művészete. Biztos sikerrel segít minden nőt az előnyös házasságba. Megrendelhető Bizony házasságközvetítőnél Timisoara I., Str. Lenau 12. 836

Egy jó erős karikahajós Singer szabógép eladó. Megtekinthető 2-4 ig délután. III., Str. Domnita Balassa 30 szám. 852

Komplett színpad, zongora, Tonethszékek, szalóngarnitúra, képek és egyéb bútorok eladók. Forgács IV., Str. J. Vacarescu 36. Telefon 42-79. 851

Vastartókat és kerámit lapokat olcsón szállít. Desider Friedrich, IV. Strada Vespasian 11. Telefon: 44-24. 857

Nagyon olcsón eladók: Konyhabútor, előszobafal, virágállvány, kerti székek, függönyök, tükrös-asztal, üvegek, szék. Cím: Timisoara II., Str. Petru Tegel 2. II. em. ajtó 9. Megtekinthető délelőtt 9-1-ig. 933

Kiseb üzlethelyiség azonnal kiadó. Ugyanott egy fűszeres üzletberendezés eladó. Közlelőbbt Alexander Weisz és Fia cégnél. I. Piata Unirii 6. 863

Bécsi gyártmányú, jó állapotban lévő zongora és egy írógép jutányosan eladó. Timisoara, IV. Str. Mircea Voda 11. I. emelet 2. 859

Zongora, eredeti Wirth Bösendorfer tanítvány, fekete, rövid, angol mechanikájú, keresztthúros 28.000 lei. Kétféle bécsi márkájú, rövid keresztthúros 18.000. Megbízásból sürösen eladó. Sternberg, Str. Mercy. 383

Eladó, nagy és kis International, valamint Hanomag W. D. traktor, cserét is csinálók. Markovits Géza Str. Erőből 46. Timisoara. 856

Lakás
Modern 2 szobás lakás, üzlethelyiség, autoboxok, kis raktárak kiadók. Forgács, IV., Str. J. Vacarescu 36. Telefon: 42-79. 850

Butorozott szoba kiadó csakis hölgy részére. III., Str. Treboniu Laurean No. 6. 854

Modern, kétszobás lakás új házban kiadó. A Piata Lahovarihoz közel, ugyanott egyszobás lakás is kiadó. Érdeklődni a háziúrnál III. Piata Crucii 2. 860

Kétszobás, modern villalakás 1-2 szobáig mélynek kiadó. Bulev. Mihai Viteazul 15. 861

Három-négy szobás komplett földszintes lakást keresek augusztusra, lehetőleg kerttel. Mohilo Piata Unirii 2. 849

Külföldi
Cserélműm Bucurestii üzletemet, Temesvárott levő 1.500.000 lei értékű jóvedelmező házzal. Timisoara II., Str. Irlanda 30. 831

Teniszpálya kopmlett társaságnak kiadó. Reuniunea de Gimnastică Timisoara, Splaiul Tudor Vladimirescu (Str. Miron Costin végén) Jelentkezni telefon: 29-56. 862

Ha szép akar lenni?
Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert, három színben. Kapató kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

Találtatt egy kulcsesemő 12 drb. különböző kulccsal. Tulajdonosa átveheti a Déli Hírlap kiadóhivatalában. 930

Szuterén helyiség üzlet, műhely, vagy kifőző részére május 1-től kiadó, a református palotában III. Str. Timotei Cipariu 1. 858

Sirkövek
termésköből fényezve, fekete svéd gránit, Syemit, Labrador és fehér ellentálló márványból a mai viszonyoknak megfelelő, igen olcsó árak mellett
Granofsky János Timisoara IV., Str. I. Brătianu 10., villamos megállóhely, régi római katolikus templommal szemben.

„Milwaukee”
utazások tökéletes átutalást és sok örömet nyújtanak!

Az 1939 évi tavaszi Földközi a Tengeri Utazások programja

Hapag utazás Görögországba, Törökországba és a földközitengeri szigetekre április 23-tól máj. 12-ig / P 596.- tól

Hapag utazás a Földközi tenger keleti részébe máj. 14-től máj. 30-ig / P 528.- tól

Hapag-utazás a Földközitengeren és az atlantióceáni szigetekre jún. 1-től jún. 20-ig / P 596.- tól

Valutáris nehézségek nincsenek!

Minden jól utazik a HAMBURG-AMERIKA LINIE hajóir

Temesvár, I. Mercy-u. 1. - Tel. 35-55.

Halló! Halló!
BOROK
A bakovai-szilasi hegyi borok úgy ízben, mint minőségben kintünök. Érdeklődni: Informator-Bacova

Ada-Kalehről Rahát (szultánkenyér)
Legfinomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve, vagy szén kivitteli csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Finom lei 44. — Különlegesség lei 60. — Okum lei 86 árban, postán, vagy vasúton promt szállít
Matics Mihály, Orsova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Hirdessen a DÉLI HIRLAP-ban